

IDŐKÖZI JELENTÉS

2022
ÁPRILIS

Beszámoló az MNB 2022 első negyedévi tevékenységéről

2022
ÁPRILIS

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. tv. előírja, hogy az MNB a monetáris folyamatok alakulásáról és alapvető feladatai körébe tartozó egyéb lényeges kérdésekről – amennyiben törvény eltérően nem rendelkezik – legalább negyedévente jelentést készít és hoz nyilvánosságra. Az ennek az előírásnak megfelelően kialakult MNB-s publikációs rend egyik eleme az évente kétszer megjelenő Időközi jelentés.

A jelentés nem tartalmazza a Pénzügyi Békéltető Testület beszámolóját.

A jelentés a 2022. március 31-ig terjedő időszak adataira épül.

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank

Felelős kiadó: Hergár Eszter

1013 Budapest, Krisztina körút 55.

www.mnb.hu

Tartalom

1. Monetáris politika	5
2. A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása	12
3. Az MNB felügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenysége	17
4. Szanálás	26
5. Nemzetközi tartalékok	27
6. Készpénz-logisztikai tevékenység	28
7. Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás	33
8. Az MNB statisztikai tevékenysége	35

1. Monetáris politika

A Monetáris Tanács a márciusi Inflációs jelentés publikálása előtt áttekintette az inflációs és makrogazdasági folyamatokat. A február végén kirobbant orosz-ukrán háború alapvetően megváltoztatta a világ gazdasági kilátásokat. A földrajzi közelség és az érintett felekkel folytatott külkereskedelem nagyobb súlya miatt a várható hatások Európában, és különösen a kelet-közép-európai régióban erőteljesebbek lehetnek. Az infláció számos országban – több évtizedes csúcsokat elérve – tovább emelkedett. A háború a nyersanyag- és az energiaárak emelkedésén keresztül további inflációnövelő hatásokat okoz, amit az ellátási nehézségek újbóli erősödése is súlyosbít.

A globális befektetői hangulat változékonyan alakult a negyedév elején, azonban drasztikusan romlott az orosz-ukrán háború hatására. A negyedév során a kockázatvállalási hajlandóságot elsősorban a háborúval kapcsolatos hírek, az emelkedő nyersanyag- és energiaárak, az inflációs kockázatok növekedése, a jegybankok monetáris politikai reakciói, valamint a koronavírus-járvány következményei határozták meg. Az év kezdete óta változékonyan alakuló energia- és nyersanyagárak az Oroszországot érintő szankciók hatására megemelkedtek. A földgáz ára az időszak során historikus csúcsára nőtt Európában.

A globálisan meghatározó jegybankok az emelkedő növekedési és inflációs kockázatok mellett is szigorúbb monetáris politikai irányultság felé mozdultak el. A Federal Reserve, korábbi kommunikációjának megfelelően, márciusban megkezdte az irányadó ráta emelését, a döntéshozók 25 bázisponttal 0,25-0,50 százalékra emelték az irányadó ráta célsávját. Továbbá jelezték, hogy a következő időszakban megkezdhetik az állampapírok, valamint a jelzálogfedezetű értékpapírok állományának leépítését is. Az Európai Központi Bank kommunikációjával összhangban 2022 első negyedévének végéig lezárja vészhelyzeti eszközvásárlási programját (PEPP), emellett a Kormányzótanács az eszközvásárlási program (APP) korábban tervezettnél gyorsabb ütemű kivezetéséről döntött márciusban. Régiókban a cseh jegybank februárban 75 bázisponttal 4,50 százalékra emelte az alapkamatot. A lengyel jegybank a negyedév során összesen 175 bázisponttal 3,50 százalékra növelte az irányadó eszköz kamatát. A román jegybank januárban 25 bázisponttal, majd februárban 50 bázisponttal 2,50 százalékra emelte az alapkamatot.

2022 első negyedévében az éves összevetésben számított hazai infláció és maginfláció is emelkedett, február végére elérve a 8,3, illetve 8,1 százalékot. Év elején a vállalatok az energia- és nyersanyagárak tavalyi növekedése miatt a korábbi évek átlagánál jelentősen nagyobb mértékben árazták át termékeiket, amely a hazai infláció emelkedését eredményezte. Az orosz-ukrán háború újabb számottevő költségcsökkentést okozott a hazai gazdaságnak. A hazai infláció alakulása rövid távon a háború időtartamától, a szankciók mértékétől és fennmaradásának hosszától, illetve az ezekre adott kormányzati válaszlépésektől függ. Az energia- és nyersanyagárak emelkedése költségoldalról tovább növeli az inflációt, ezért az inflációs ráta csökkenésének megindulása a második félévre tolódik. A háborús feszültségek első körös hatásainak lecsengése, a külső inflációs hatások mérséklődése és a proaktív jegybanki lépések következtében az infláció várhatóan 2023 második felében tér vissza a jegybank által kijelölt toleranciasávba, majd 2024 első félévében éri el a 3 százalékos jegybanki célt. A fogyasztóiár-index 2023-ban 3,3–5,0 százalékon, 2024-től pedig az inflációs céllal összhangban alakul.

A magyar gazdaság helyreállása 2021 során erőteljes volt. A hazai GDP 2021-ben 7,1 százalékkal növekedett, ami az európai élmezőnyhöz tartozó bővülésnek számít. A gazdaság intenzív kilábalása az orosz-ukrán háború kirobbanásáig tartó időszakban is folytatódott. Ám a háború kitörése közvetlenül a külkereskedelmi csatornákon és a nemzetközi termelési láncok nehézségein keresztül is erős növekedést fékező hatást fejt ki. Ezen felül a nyersanyagárak és a vállalati költségek emelkedése, illetve a bizonytalanság általánosan magas szintje is visszafogja a növekedést. A külső tényezők hatására lassul az export, és 2022-ben az ellátási láncok töredezettsége mellett enyhébb pozitív hatást fejt ki a GDP-re. A háború és a szankciós politikák időbeli lefutásától függően a GDP 2022-ben a korábban vártnál lassabb ütemben, 2,5–4,5 százalékkal, míg 2023-ban 4,0–5,0 százalékkal, 2024-ben pedig 3,0–4,0 százalékkal bővül.

A költségvetés hiánya és egyúttal az államadósság-ráta is csökkenő pályára állt 2021-ben. A GDP-arányos államadósság 2021 végén 77,3 százalékra csökkent a 2020. év végi 80,0 százalékos értékről. Noha az orosz-ukrán háború több csatornán keresztül is növeli a költségvetési kockázatokat, de az előrejelzési horizont végére főként a gazdasági növekedésnek köszönhető fokozatos mérséklődést követően 70 százalékra csökkenhet az adósságráta. Exportoldalon a gyenge külső kereslet, míg importoldalon a magas energiaárak egyaránt a külkereskedelmi egyenleg romlásának irányába hatnak. Ezáltal idén várhatóan romlik a folyó fizetési mérleg egyenlege. 2023-tól a külső egyensúlyi folyamatokban gyors javulás kezdődhet, aminek hatására a folyó fizetési mérleg egyenlege az előrejelzési horizont végére többletbe fordulhat.

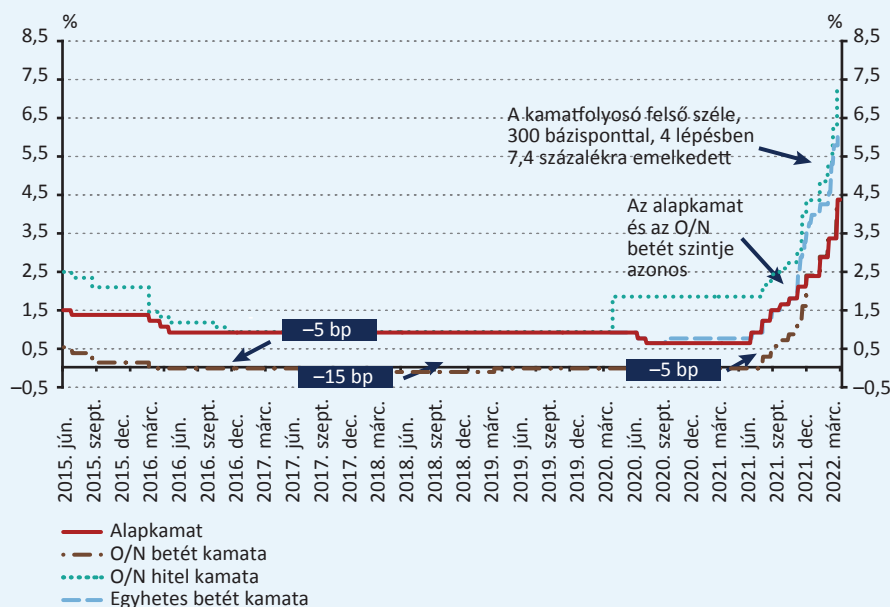
A régiós pénz- és tőkepiaci hangulat az elmúlt negyedévben, különösen az időszak második felében jelentősen romlott, a háborús helyzet a kötvény- és devizapiacok volatilitásának emelkedésével járt együtt. Az emelkedő globális hozamok, kamatvárakozások és felárak hatására emelkedtek a régiós állampapírhozamok. A bankközi hozamgörbék szintén felfelé tolódtak. A régiós devizák február közepétől magas volatilitás mellett gyengültek az euróval szemben, míg a márciusi kamatdöntő ülés előtti két hétben részben korrigáltak.

A Monetáris Tanács a márciusi Inflációs jelentés alapelőrejelzése körül három alternatív forgatókönyvet emelt ki. A magasabb energia- és nyersanyagárakat feltételező alternatív forgatókönyv az alapelőrejelzésnél magasabb hazai inflációs és alacsonyabb növekedési pálya felé mutat. A globális ellátási láncok zavarainak gyorsabb oldódásával számoló forgatókönyv szerint az alappályánál alacsonyabb inflációs és magasabb növekedési pálya valósul meg. A másodkörös inflációs hatások kockázatának emelkedését bemutató forgatókönyv az alappályához képest magasabb inflációs pályával áll összhangban. A kiemelt forgatókönyvek mellett a Monetáris Tanács további alternatív scenárióként a tartósan magasabb kockázati felárat, a magasabb bérnövekedést és fogyasztásbővülést, illetve a versenyképességi reformok gyorsabb megvalósulását feltételező pályákat tárgyalta.

A Monetáris Tanács 2022 első negyedévében folytatta a monetáris kondíciók szigorítását. Januárban és februárban 50-50 bázisponttal emelte az alapkamat, az egynapos jegybanki betét, az egynapos fedezett hitel és az egyhetes fedezett hitel szintjét. Március elején a Tanács a kamatfolyosó felső szélének 100 bázispontos kiszélesítéséről döntött, ezzel bővítve a rendelkezésre álló monetáris politikai mozgásteret, melyet az orosz-ukrán háború eskalálódásával jelentkező áru- és pénzpiaci kockázatok erősödésével indokolt. A megnövekedett fundamentális inflációs kockázatok mérséklése és a várakozások megfelelő alakítása a monetáris kondíciók folytatódó szigorítását és az alapkamat-emelési ciklus korábbiánál nagyobb lépéssel történő folytatását tette szükségessé. Márciusi kamatdöntő ülésén a Monetáris Tanács így további 100 bázisponttal emelte az alapkamat szintjét és az egynapos jegybanki betét kamatát, illetve az egynapos és egyhetes fedezett hitel kamatát. Összesítve az alapkamat 2,4 százalékról, 4,4 százalékra emelkedett, az egynapos jegybanki betét szintén 200 bázispontot emelkedve 4,4 százalékon áll, míg az egynapos és egyhetes fedezett hitelek kamata 4,4 százalékról 7,4 százalékra nőtt a negyedév során. Az egyhetes betéti eszköz kamatát az MNB továbbra is a heti tenderek keretében határozza meg, melyet a negyedév során 4 százalékról 6,15 százalékra emelt. A jegybank a korábbiánál is nagyobb hangsúlyt helyez arra, hogy a rövid oldali kamatok minden részpiacon – ezek között is kiemelten a swappiacon – és minden időszakban a Monetáris Tanács által optimálisnak tartott rövid oldali kamatszinttel összhangban alakuljanak. Ezen cél érdekében az MNB március elejétől ismét aktívan használta a devizalikviditást nyújtó swapeszközét.

1. ábra
A Magyar Nemzeti Bank irányadó eszközeinek alakulása

Forrás: MNB.

A jelenlegi turbulens pénzügyi környezetben elsődleges, árstabilitási célja mellett az MNB kiemelt feladata a piaci stabilitás biztosítása is. Az MNB szükség esetén az eszköztár minden elemével készen áll beavatkozni a pénzügyi piacok stabilitásának biztosítása érdekében. A Monetáris Tanács számára továbbra is kulcsfontosságú az állampapírpiacon stabilitásának biztosítása, ennek megfelelően szükség esetén készen áll átmeneti és célzott állampapír-vásárlásokkal beavatkozni, ami nem jelenti a monetáris politikai irányultság megváltozását.

A folytatódó monetáris szigorítás eredményeként az alapkamat fokozatosan felzárkózik az egyhetes betéti kamat következő hónapokban kialakuló szintjéhez. A tartós negatív kínálati hatások miatt emelkedő másodkörös inflációs kockázatok kezelése érdekében a szigorúbb monetáris kondíciók hosszabb ideig történő fenntartása indokolt. A Monetáris Tanács a kamatemelési ciklust addig folytatja, ameddig az inflációs kilátások fenntartható módon a jegybanki célon stabilizálódnak, és az inflációs kockázatok a monetáris politika időhorizontján újra kiegyensúlyozottá válnak.

A MONETÁRIS POLITIKAI ESZKÖZTÁR VÁLTOZÁSAI

Az inflációs várakozások horgonyozása és a másodkörös inflációs kockázatok mérséklése érdekében a Monetáris Tanács január 25-i ülésén megkezdte az alapkamat felzárkóztatását az egyhetes betéti eszköz kamatához. Az alapkamat és a teljes kamatfolyosó egyaránt 50 bázisponttal emelkedett, így a döntés után az alapkamat és az egynapos betét 2,9 százalékra, míg az egynapos és egyhetes hitel kamata 4,9 százalékra növekedett.

A Monetáris Tanács megítélése szerint az inflációs kilátásokat övező kockázatok erősödtek és továbbra is felfelé mutattak, ezért február 22-i ülésén az alapkamatot és a kamatfolyosót újabb 50 bázisponttal emelte meg.

A bankrendszeri likviditás a vizsgált időszakban tovább emelkedett és februárban tetőzött, a mindenkori legmagasabb szinten, 11500 milliárd forint fölötti átlagos értékkel.

Az MNB a monetáris transzmisszió hatékonyságának erősítése érdekében – 2021 év végéhez hasonlóan – eurolikviditást nyújtó devizaswap tendereket és diszkontkötvény aukciót tartott 2022 márciusában. Az MNB célja az aktív piaci jelenlét, hogy a negyedév végén esetlegesen jelentkező swappiaci feszültségek kezelésével erősítse a monetáris transzmisszió hatékonyságát, ezen keresztül támogatva az árstabilitás elérését és fenntartását. Az MNB a devizaswap tendereket mennyiségi korlát nélkül hirdette meg, azok finanszírozásához felhasználta a nemzetközi repo-keretszerződéseket is. A négy tenderen összesen mintegy 4,4 milliárd euró került kihelyezésre.

A Monetáris Tanács március 8-i ülése keretében a kamatfolyosó kiszélesítéséről döntött. Ennek értelmében az O/N és az 1 hetes fedezett hiteleszköz kamatát 100 bázisponttal 6,4 százalékra emelte. A Tanács a kamatfolyosó kiszélesítésével bővítette a monetáris politika rendelkezésére álló mozgásteret.

Március 22-én a Monetáris Tanács a monetáris kondíciók folytatódó szigorítása és a kamatemelési ciklus korábbinál nagyobb lépéssel történő folytatása mellett döntött. Az alapkamat és az O/N betéti kamat 4,4 százalékra emelkedett, míg az O/N és az egyhetes hiteleszköz kamata szintén 100 bázisponttal 7,4 százalékra nőtt. A tartósan fennálló inflációs kockázatok miatt a szigorúbb monetáris kondíciók hosszabb ideig történő fenntartása indokolt.

A Monetáris Tanács a kamatemelési ciklust addig folytatja, ameddig az inflációs kilátások fenntartható módon a jegybanki célon stabilizálódnak, és az inflációs kockázatok a monetáris politika időhorizontján újra kiegyensúlyozottá válnak.

A JEGYBANKI ESZKÖZÖK IGÉNYBEVÉTELE ÉS A RÖVID FUTAMIDEJŰ HOZAMOK ALAKULÁSA

2022 első negyedévében a bankrendszer nettó forintlikviditása (elszámolási és azonnali elszámolási számlák nettó egyenlege, preferenciális, egynapos és egyhetes betétek egynapos és egyhetes hitelekkel csökkentett értéke) az időszak egészét tekintve átlagosan 10910 milliárd forintot tett ki. A havi átlagok közül a februári volt a legmagasabb 11549 milliárd forintos maximummal, a másik két hónap alacsonyabb, 10600 milliárd forint körüli értékeket mutat.

A bankrendszeri likviditást elsődlegesen az MNB műveletei mozgatták: bővítő hatást fejtettek ki a jegybanki tenderek (elsősorban a január elején lejáró euronyújtó swapok, valamint a diszkont kötvény miatt). Érdemi tényező volt még a KESZ állomány csökkenésének likviditást bővítő, valamint a készpénz állomány növekedésének likviditást szűkítő hatása.

A bankrendszer összesített tartalék-kötelezettsége az időszakban 352-370 milliárd forint között ingadozott. A tartalék-számlák átlagos állománya havonta rendre 377, 358, illetve 380 milliárd forintot tett ki. A korábbi időszakokhoz hasonlóan a ténylegesen elhelyezett tartalék minden hónapban meghaladta a kötelezettség mértékét.

A bankrendszeri többletlikviditás a jegybanki egynapos, egyhetes, valamint a preferenciális betéti eszközökben helyezhető el. A betéti eszközök közül, a korábbi időszakokhoz hasonlóan – a korlátlan elhelyezés és kedvező kamatozás lehetősége miatt – a bankrendszer a legnagyobb mértékben az egyhetes betéti eszközt használta. A preferenciális betét szerepe marginálissá vált. A bankrendszer a napi likviditás-kezeléshez szükséges összegeket – mivel a preferenciális betét kamatozása 2021 végén kedvezőtlené vált – jórészt az ON betétbe csoportosította át. A Monetáris Tanács február 22-i döntésének megfelelően a preferenciális betéti eszköz 2022. április 1-jei határidővel kivezetésre került.

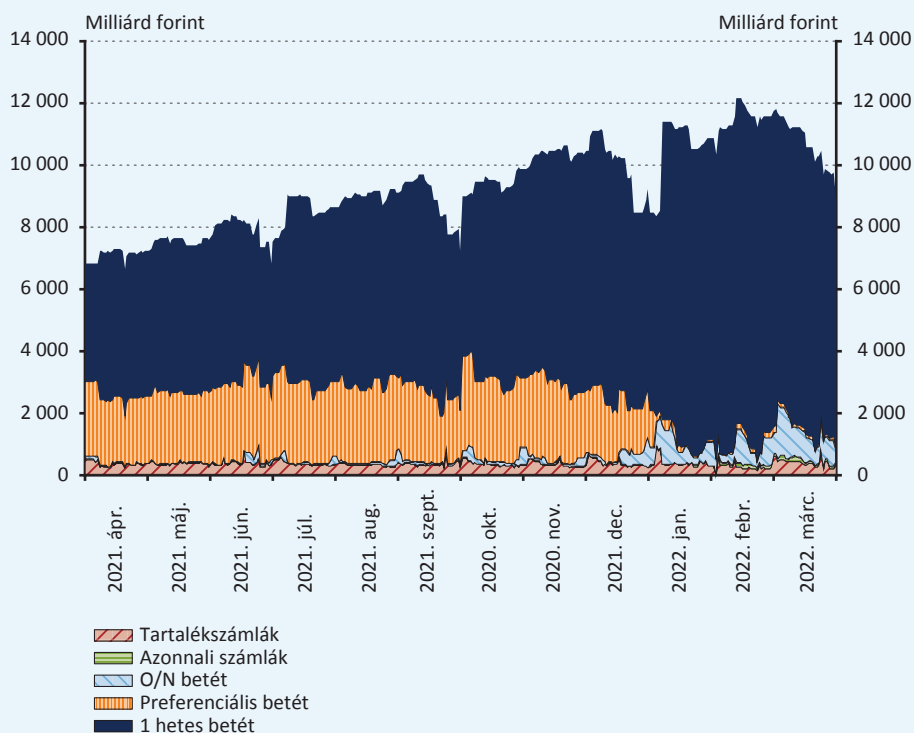
Az MNB a negyedév folyamán egyhetes betétből 13 tendert tartott, minden alkalommal az összes benyújtott ajánlatot elfogadva. A tenderenként elfogadott ajánlatok összege 7894-10761 milliárd forint között változott. A magasabb, 10000 milliárd forint fölötti ajánlatok elsősorban február hónapra jellemzők, összhangban a teljes likviditás alakulásával, a legmagasabb havi átlagos állomány, 10474 milliárd forint is a második hónapé. Január és március átlaga 9341, illetve 9202 milliárd forint, érdemben alacsonyabb. Az eszköz kamatozása az alapkamat és a kamatfolyosó felső szélé között mozgott, a jegybanki alapkamat emelésével egyre növekvő értékeket felvéve: a kamatláb év elején 4 százalékról indulva az időszak végére 6,15 százalékra emelkedett.

A preferenciális betéti eszköz – a fent írt kedvezőtlené váló kamatozás következtében – kihasználtsága alacsony szinten ingadozott: a januárban még közel 200 milliárd forintot kitevő átlagos állomány februárban és márciusban már csak kevéssel haladta meg a 100 milliárd forintot. Az eszközben március 31-én lehetett utoljára betétet elhelyezni, az utolsó állomány 114 milliárd forint lett.

Az O/N betétbe áramló napi likviditás átlagos állománya az időszakban – komoly hullámmzással és márciusi súlyponttal – 740 milliárd forint közelébe emelkedett. Növekszik az 1000 milliárd forint fölötti elhelyezéssel rendelkező napok száma, az állomány az első negyedévben március 3-án 1767 milliárd forinton tetőzött.

A hosszú hiteltenderek tavaly júliusi felfüggesztése óta az állomány változatlanul 2623 milliárd forint. Az erőteljesen likviditás-többletes helyzetben a bankok egynapos fedezett hitelt a harmadik negyedévben összesen 20 alkalommal vettek igénybe, egyhetes hitelt pedig nem vettek fel. A hitelfelvételek átlagos állománya továbbra is alacsony, mintegy 12 milliárd forint értékű volt.

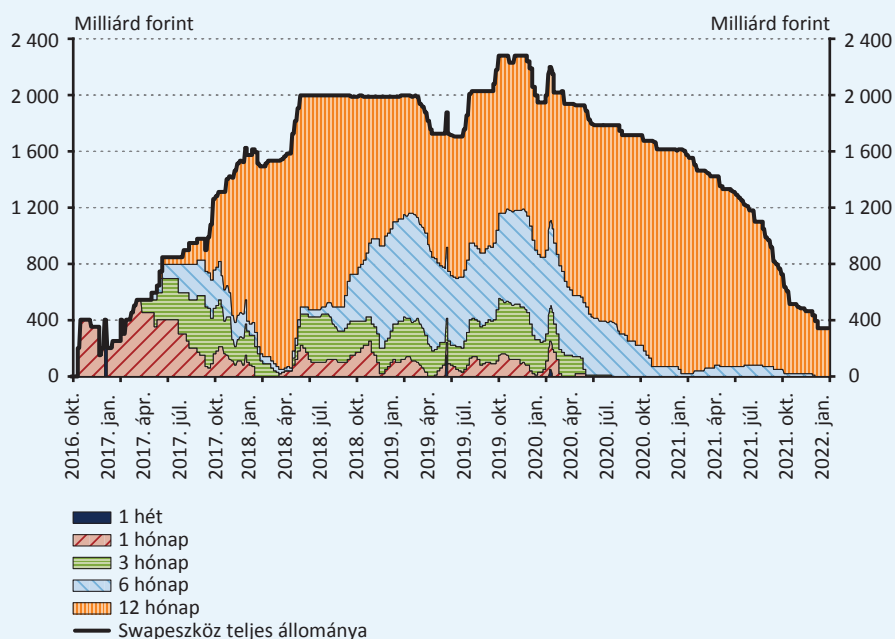
2. ábra
A jegybank betéti eszközeinek igénybevétele

Forrás: MNB.

A forintlikviditást nyújtó jegybanki FX-swapok állománya a tenderek tavaly novemberi leállása óta a meglévő állomány lejáratának megfelelő mértékben csökken. Az időszak folyamán a maradék állomány 511 milliárd forintról 344 milliárd forintra apadt. Minden fennálló ügylet eredeti futamideje 12 hónapos, az utolsó tétel 2022. szeptember 7-én fog kifizetni.

3. ábra
A jegybanki FX-swap állomány alakulása

Forrás: MNB.

A korábbi negyedévek végéhez hasonlóan az MNB a swappiaci lehetséges hozamingadozások csillapítására eurolikviditást nyújtó FX-swaptendereket, valamint jegybanki diszkontkötvényt hirdetett meg. A diszkont kötvény aukciójára március 11-én került sor: az MNB minden ajánlatot elfogadva 520 milliárd forint névértékű kötvényt bocsátott ki április 7-i lejáráttal.

Az MNB márciusban összesen 4 eurolikviditást nyújtó tendert tartott. A tenderek futamideje egy hét és egy hónap közé esett. Az MNB a korábbi negyedévekhez hasonlóan a beérkező összes ajánlatot elfogadta, ez márciusban 4373 millió eurót (1614 milliárd forintot) jelentett. A jegybanki tenderek hatására a piacot a swapeszköz alkalmazását megelőző időszakoknál alacsonyabb volatilitás jellemezte.

1. táblázat
Jegybanki eurolikviditást nyújtó FX-swap tenderek főbb adatai

Tendernap	Értéknap	Lejárat	Futamidő	Összes elfogadott mennyiség (millió euro)	Összes elfogadott mennyiség (milliárd forint)
22.03.01	22.03.03	22.04.01	1 hónap	400	149
22.03.23	22.03.25	22.04.07	2 hét	1 675	621
22.03.30	22.03.31	22.04.01	1 hét	1 648	606
22.03.31	22.03.31	22.04.07	1 hét	650	239
Összesen	-	-	-	4 373	1 614

Forrás: MNB.

A Zöld jelzáloglevél-vásárlási program keretében elsődleges kibocsátásból az MNB 3 milliárd forint értékben vásárolt értékpapírokat, míg a másodlagos piacon piacfejlesztési céllal további 1 milliárd forint értékben. Így a negyedév végén a teljes megvásárolt állomány 55 milliárd forintra nőtt.

Az NHP Zöld Otthon Programban részt vevő hitelintézetek március végéig több mint 130 milliárd forintnyi megkötött szerződést jelentettek az MNB felé, mintegy 4 ezer ügylethez kapcsolódóan. A ténylegesen kinn lévő, azaz a már lehívott, de még nem törlesztett állomány meghaladta a 35 milliárd forintot. A hitelintézeti visszajelzések alapján a megkötött szerződések és befogadott kérelmek együttes volumene pedig március végére elérte a program 200 milliárd forintos keretösszegét.

A Zöld Otthon Hitelek iránt mutatkozó jelentős igényre és a fenntarthatósági szempontok fontosságára tekintettel a Monetáris Tanács 2022. április 5-én a program keretösszegének 100 milliárd forinttal, 300 milliárd forintra történő megemeléséről döntött a finanszírozható ingatlanokra vonatkozó energetikai elvárások szigorítása mellett.

A jegybank Monetáris Tanácsa 2021. december 14-én vállalatikötvény-vásárlási programjának, a Növekedési Kötvényprogramnak (NKP) a lezárásáról határozott. A döntés értelmében az MNB a folyamatban lévő kibocsátói tárgyalások lezárását követően nem vásárol újabb vállalati kötvényeket. A jegybank 2019-ben egy stratégiai és tőkepiaci döntés eredményeképpen indította el az NKP-t, azzal a céllal, hogy a vállalatikötvény-piac likviditásának célzott növelésén keresztül segítse a monetáris transzmissziós mechanizmusok hatékonyságának növelését, valamint a hazai vállalati szektor forrásbevonásának diverzifikálását. A program fennállása során összesen mintegy 320 társaság regisztrált az NKP-ba, vagyis az eszköz iránt a vállalati szektor részéről végig jelentős érdeklődés mutatkozott. 2022 márciusának végéig 87 kibocsátó összesen 112 kötvénysorozatot hozott forgalomba a program keretrendszerében, az értékpapírokon keresztül realizált aggregált kibocsátói forrásbevonás pedig közel a 2800 milliárd forintot tett ki. Az NKP érdemi hozzájárulásának köszönhetően 2019 nyara óta a hazai székhelyű nem pénzügyi vállalatok kötvénypiacának nominális állománya több mint hétszeresére emelkedett, és 2021 márciusának végére az MNB becslései szerint megközelíthette a 3100 milliárd forintot, a bruttó hazai termék 5,6 százalékát. A program likviditásbővítésének eredményeként a magyar kötvénypiac a regionális sereghajtói pozícióból a térség piacainak élére állt. A magyar tőkepiac fontos mérföldköveként az NKP keretei között került sor az első hazai zöld vállalati kötvény forgalomba hozatalára. A kötvényprogramban kibocsátott 19 zöld kötvénysorozat révén a vállalatok összesen több mint 370 milliárd forintnyi forrást fordíthatnak fenntarthatósági vonatkozású hitelcélokra, a zöldkötvény-vásárlásoknak köszönhetően pedig az MNB vállalatikötvény-kitettségeinek pedig közel 16 százalékát adja a zöld értékpapírszegmens.

2. A pénzügyi közvetítőrendszer stabilitása

Az MNBtv. értelmében a jegybank elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása. Az MNB elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül támogatja a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának fenntartását, ellenállóképességének növelését, a pénzügyi közvetítőrendszer gazdasági növekedéshez való fenntartható hozzájárulását és a Kormány gazdaság-, valamint a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos politikáját a rendelkezésére álló eszközökkel. Az MNB emellett a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerében betöltött tagságához kapcsolódó mandátumánál fogva ellátja az Európai Bankhatóság, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatóság, az Európai Értékpapír-piaci Hatóság és az Európai Rendszerekockázati Testület hatásköréből eredő, MNB-re háruló feladatokat, valamint a hazai pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét, továbbá szanálási hatósággként is eljár.

Az orosz-ukrán háború hatására hirtelen megemelkedett a pénzpiacokon tapasztalt stresszszint, a hazai bankokat azonban felkészült állapotban érte a külső sokk, a tőke- és likviditási tartalékok ellenállóvá teszik az intézményeket, még egy elhúzódó geopolitikai konfliktus esetén is. 2022 első negyedévét dinamikus hitelbővülés jellemezte, az év további részében azonban a háború hatásai és a kamatkörnyezet emelkedése következtében lassulhat a magánszektor hiteldinamikája. A folytatódó áremelkedés következtében fokozódott a túlértékeltség a lakáspiacon, továbbá az élénk lakáshitelezéssel összhangban növekszik a háztartások pénzügyi kifizetettsége is. A kamatstop lejártát követően emelkedni fog a változó kamatozású hitelek törlesztőrésze, a hitelkockázatok emelkedése ugyanakkor korlátozott.

A PÉNZÜGYI RENDSZER LEGFONTOSABB FOLYAMATAI

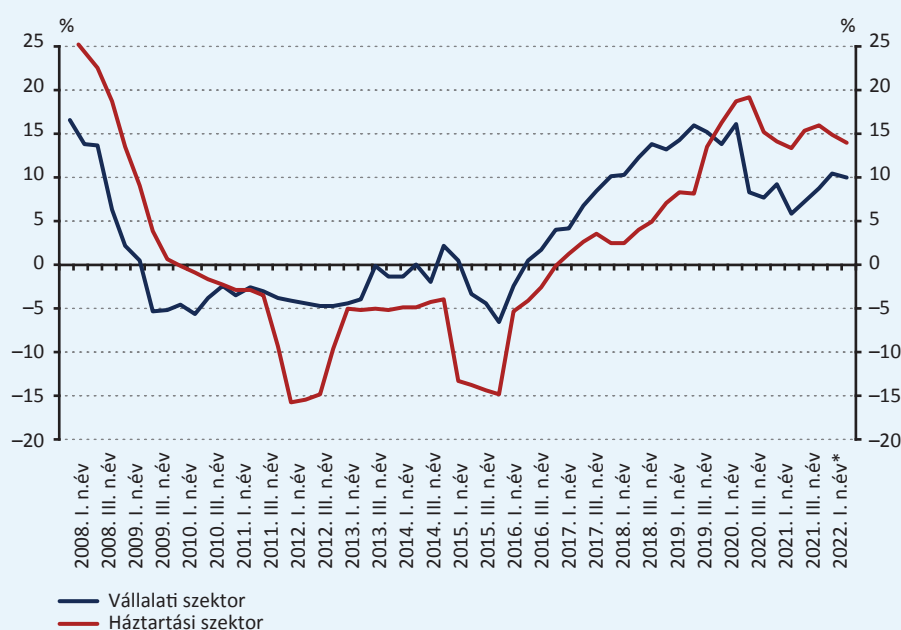
A hitelintézetek háztartási hitelállománya éves szinten 1177 milliárd forinttal bővült a folyósítások és törlesztések eredményeként, ezzel 2022 februárjában 14,3 százalékos volt az éves hiteldinamika (4. ábra). Az új hitelkihelyezések volumene 2022 első két hónapjában 380 milliárd forintot tett ki, ami az előző év azonos időszakához viszonyítva 22 százalékos bővülést mutat, a koronavírus-járvány megjelenése előtti időszaktól azonban 8 százalékkal elmarad. A lakossági kibocsátás szerkezete jelentősen megváltozott: a jelzáloghitelek aránya emelkedett, míg a fedezetlen fogyasztási hiteleké csökkent. A babaváró hitelek kibocsátása 44 százalékkal esett vissza a pandémia előtti szintekhez képest, ugyanakkor állományuk már 1618 milliárd forintot tesz ki, ami a lakossági hitelállomány 17 százalékának felelt meg február végén. A családvédelmi- és otthonteremtési programokhoz kötődő támogatott hitelek továbbra is támaszt nyújtanak a lakossági hitelezésnek, a támogatott hitelek (CSOK, falusi CSOK, babaváró kölcsön) aránya 37 százalékra emelkedett az új kibocsátásban, melyben az NHP Zöld Otthon Program (ZOP) is érdemi szerepet játszott. A 2021 novemberétől a szűkített formában meghosszabbított fizetési moratóriumban a lakossági hitelállomány 6 százaléka és a vállalati hitelállomány 2 százaléka vesz részt.

A lakáshitel-folyósítások 212 milliárd forintos volumene 2022 első két hónapjában 37 százalékos bővülést mutat a pandémia előtti időszakhoz képest. A kamatkockázat mérséklését a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitel (MFL) termékek elterjedése is segítette az elmúlt években, 2022 februárban ezen termékek részesedése a lakáshitel-kihelyezésen belül 54 százalékot ért el. 2021-ben bevezetésre került a Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel termékminősítés, mely termékek részaránya a személyi kölcsön kihelyezéseken belül átlagosan 20 százalékos részesedést ért el az elmúlt egy évben.

A 2021 októberében indult ZOP keretében elérhető kedvezményes kamatozású lakáshitelek iránt növekvő kereslet tapasztalható, 2022 első két hónapjában már az új lakás építésére és vásárlására igényelt lakáshitelek 82 százaléka kapcsolódott a ZOP-hoz. A ZOP részarányának növekedésében szerepet játszhatott a ZOP hitelek egyre jelentősebb kamatelőnye a piaci kamatozású hitelekhez képest, ami új, energiahatékony lakás vásárlására ösztönözhetette a lakossági ügyfeleket, akár az eredetileg tervezettnél magasabb hitelösszeg vállalása mellett is. A ZOP keretében 2022. március 31-ig a hitelintézetek 4060 ügyletet jelentettek az MNB felé 131 milliárd forint összegben. A leszerződött volumen felét családi ház építésére vagy vásárlására vettek fel. Lakásokhoz kötődött a hitelek mintegy 35 százaléka, melyek fele kész lakások vásárlására fordítódott. A szerződések volumenének közel 60 százaléka a Közép-Magyarország régióban épülő vagy már felépített ingatlanokhoz kapcsolódik, darabszám szerint pedig a hitelek felét használták fel ebben a térségben.

A vállalati hitelállomány éves növekedési üteme a mintegy 960 milliárd forintos tranzakciós bővülés következtében 10,3 százalékot ért el 2022 február végén. Az állomány bővülésének fenntartásához a 2021 október végéig fennálló általános moratórium, továbbá a támogatott hitel- és garanciaprogramok is érdemben hozzájárultak. Az orosz-ukrán háború előtt készült hitelezési felmérés válaszai alapján a hazai bankrendszert a vállalati hitelezés ciklikus pozíciója alapján egyensúly közeli helyzetben érte a háború. 2022 első két hónapjában a hitelintézetek mintegy 400 milliárd forintnyi összegben kötöttek új, nem folyószámla-jellegű hitelszerződéseket a piaci hitelek magas részaránya mellett. Az év első két hónapjának kibocsátási volumene 10 százalékot meghaladó mértékben maradt el a tavalyi és a két évvel korábbi szinttől, míg a piaci hitelek részaránya 77 százalékot ért el, mely jelentősen magasabb, mint az előző év azonos időszakában tapasztalt 48 százalékos érték, és alig marad el a koronavírus-járványt megelőző időszakban jellemző 85-90 százalékos értékektől. Az orosz-ukrán háború reálgazdasági hatásai és a kamatkörnyezet jelentős emelkedése miatt összességében lassulhat a vállalati hitelállomány éves növekedési üteme 2022 második felében.

4. ábra
A vállalati és a háztartási hitelállomány éves növekedési üteme

Megjegyzés: Hitelintézeti szektor. A csillaggal jelölt időpont 2022. februári adatot mutat.

Forrás: MNB.

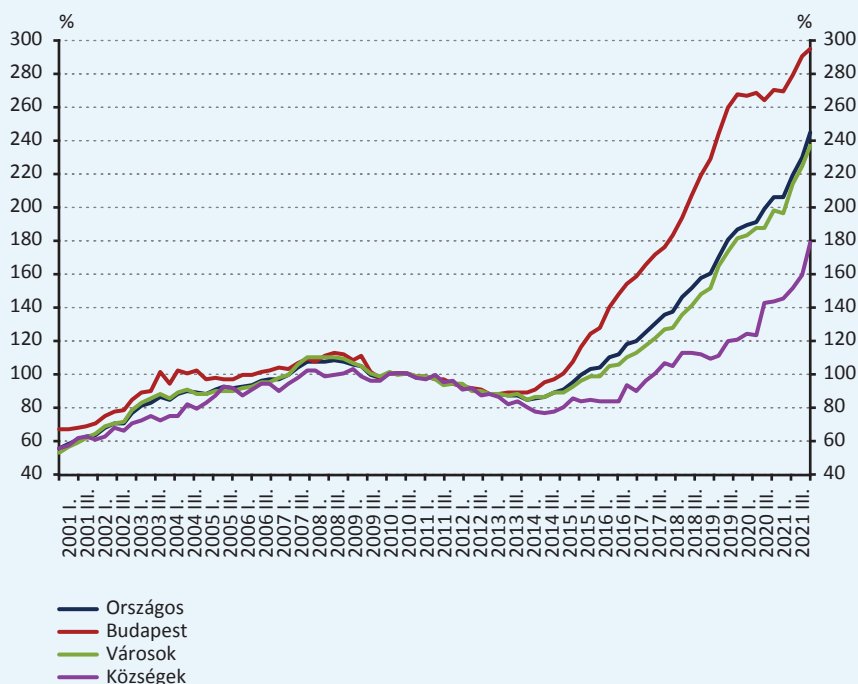
2021 során érdemben javultak a lakáspiaci keresletet meghatározó fundamentumok. A gazdaság újraindítását követően megkezdődött a munkaerőpiac gyors helyreállása, a foglalkoztatottság a nyári hónapokban történelmi csúcsra emelkedett, amivel összhangban a lakosság reáljövedelme is növekedett. A kereslet bővülését az év elejétől induló új otthonteremtési kedvezmények is támogatták. A hazai lakáspiacon az erősödő kereslet tükrében 2021 során ismét gyorsult a lakásárak emelkedése, az MNB lakásárindex alapján a budapesti lakásárak éves alapon 9,1 százalékkal emelkedtek a harmadik negyedévben, a vidéki városokban ugyanakkor jelentősen magasabb, 19,8 százalékos éves dinamika volt megfigyelhető, ezek eredőjeként országos átlagban nominálisan 19,0 százalékkal drágultak a lakások (5. ábra). A lakásáremelkedés a negyedik negyedévben is folytatódott, előzetes ingatlanközvetítői adatok alapján az éves lakásár dinamika országos átlagban 20,0 százalékra, míg a fővárosban 11,9 százalékra gyorsulhatott. Becslésünk szerint a lakásárak a makrogazdasági fundamentumok által indokolt szintet országosan és a fővárosban is 17 százalékkal haladták meg a harmadik negyedévben, ez országos szinten historikusan magas túlértékeltséget jelent.

2021-ben éves összevetésben 29,5 százalékkal csökkent az átadott új lakások száma. Az eredetileg 2020-ra tervezett, de 2021-re átcsúszott társasházi lakásátadásoknak köszönhetően a fővárosban még bővült, vidéken azonban 41,2 százalékkal visszaesett a lakásépítések száma 2021-ben. Ugyanakkor a kiadott új építési engedélyek alapján a kedvezményes lakásáfa 2021. év eleji ismételt, ideiglenes bevezetésének hatására jelentősen, 32,7 százalékkal emelkedett a lakásépítési kedv az év egészében, melynek további növelésére ugyanakkor a kínálatot fenntarthatóan ösztönző lépések szükségesek.

Összességében megállapítható, hogy a lakáspiac élénkülése és a lakásárak 2021-től mérhető ismételt gyors növekedése egyelőre nem társult hitelpiaci túlfűtöttséggel. A lakásvásárlások közel feléhez nem kapcsolódott lakáshitel felvétel 2021 harmadik negyedévében, és az MNB által megállapított jövedelemarányos törlesztőrészlet és hitelfedezeti arányra vonatkozó szabályozói limitekhez együttesen az új lakáshitelek csupán 6,0 százaléka volt közel (40 százalékot meghaladó JTM és 70 százalékot meghaladó HFM). Az élénk lakáspiaccaal összhangban azonban a szerződéses összegek növekedése és magasabb jövedelemarányos eladósodottság tapasztalható. Az MNB szorosan nyomon követi a lakás- és a hitelpiac bővülését, és folyamatosan vizsgálja a ciklikus rendszerkockázatok csökkentésére szolgáló eszközök alkalmazásának szükségességét.

5. ábra
A nominális MNB-lakásárindex településtípusonként (2010 = 100%)

Megjegyzés: A 2022. február végén rendelkezésre álló adatok alapján.

Forrás: MNB.

A gazdasági visszapattnás eredményeként a kereskedelmiingatlan-piac szempontjából releváns ágazatok teljesítménye javult, ugyanakkor a növekedés ingatlanpiacra gyakorolt kedvező hatása elmaradt a korábbi ciklusokban tapasztaltaktól, ami részben a járvány közvetlen hatása (a turizmus tartós visszaesése), részben pedig az általa felgyorsított trendekből (az otthoni munkavégzés és az e-kereskedelem térnyerése) adódó bizonytalanságnak tulajdonítható. 2021. év végén a budapesti irodapiac kihasználatlansági rátája 9,2 százalékon állt, ami 0,1 százalékponttal haladja meg a 2020. év végi szintet. A ráta viszonylag stabil alakulása az alacsony volumenű új átadásoknak tudható be. Az ipar-logisztikai piacon – 2020-hoz hasonlóan – 2021-ben is élénk kereslet mutatkozott, az új átadások volumene rekord szintet ért el, a kihasználatlansági ráta pedig enyhén nőtt: a 2020. év végi 2 százalékos szintről 3,2 százalékra emelkedett 2021. év végén, ami még mindig egy rendkívül alacsony szint. A kiskereskedelmi forgalom 2021 második felében a járvány előtti magasabb szinten stabilizálódott, a kiskereskedelmi ingatlanok kihasználatlansági mutatója jellemzően stagnált, a budapesti elsődleges bevásárlóközpontoknál történt növekedés. 2021 során a hitelintézetek nem szigorítottak finanszírozási feltételeiken, az év végén pedig a kereskedelmi ingatlanra fedezett projekthitel-állomány mindössze 3,1 százaléka vett már csak részt a célzottan meghosszabbított moratóriumban, amelynek túlnyomó részét a szállodakitettségek adták. A bankrendszer tőkeellátottsága megfelelő szintű, aminek köszönhetően a szektor képes kezelni a kereskedelmiingatlan-piachoz kapcsolódó kockázatokat. A 2021 végi kedvező gazdasági folyamatok 2022 elején is folytatódtak, azonban a következő negyedévek kilátásai az orosz-ukrán háború és az azt követő szankciók miatt romlottak. Az ingatlanpiaci szereplők 2022 márciusában a romló gazdasági kilátások és tovább emelkedő építőanyagárak mellett már építőanyag-hiányt is tapasztaltak, mindezek

eredményeként a hitelintézetek részéről a finanszírozási feltételek jelentős szigorítására, fejlesztői oldalon pedig az aktivitás csökkenésére számítanak.

Az általános moratórium kivezetése után a bankrendszer portfólióminőségének kismértékű romlása tapasztalható. A nemteljesítő hitelek aránya az általános moratórium 2021. októberi kivezetése után elmozdult historikus mélypontjáról. 2022 első két hónapjában a bankrendszer nemteljesítő hiteleinek aránya enyhén emelkedett a lakossági szegmensben, a vállalati szektorban pedig stagnált 2021 év végéhez képest. A nemteljesítő hitelek aránya 2022 február végére a lakossági szegmensben 4,1 százalékról 4,3 százalékra nőtt, míg a vállalati szegmensben 4,2 százalékon stagnált. A teljes hitelállományt tekintve 4,3 százalékos volt az NPL-ráta 2022 február végén. A nemteljesítő állomány nagysága a vállalati szegmensben 434, a lakosságban pedig 410 milliárd forint volt. A vállalati nemteljesítő hitelállomány 18 százalékát, a háztartásnak pedig egyharmadát teszik ki a 90 napon túl késedelmes hitelek.

2021-ben a hitelintézeti szektor 550 milliárd forint adózott eredményt ért el az egyedi (nem konszolidált) adatszolgáltatás szerint, ami 346 milliárd forintos növekedést jelentett az előző évhez képest. A 12 havi gördülő sajáttőke-arányos jövedelmezőség (ROE) 6,7 százalékponttal 11 százalékra nőtt, az eszközarányos profit pedig 52 bázisponttal 0,95 százalékra emelkedett. Az adózott eredmény növekedését leginkább a kockázati költségek csökkenése, valamint a nettó kamateredmény növekedése támogatta. A sterilizációs állomány emelkedése és a bankok állampapírállományának bővülése is a magasabb kamateredmény irányába hatott. A jutalék- és díjeredmény is említésre méltó éves növekedést mutatott, amiben a koronavírus-járvány enyhülése miatt élénkülő gazdasági aktivitásnak, hitelkihelyezéseknek és pénzforgalomnak is szerepe volt. Egyedül a működési költségek emelkedése hatott a jövedelmezőség romlásának irányába, összhangban azzal, hogy a járvány kezdete óta stagnáló személyi jellegű ráfordítások szignifikánsan nőttek. Eszközarányosan azonban 9 bázisponttal csökkentek a működési költségek a bővülő mérlegfőösszegnek köszönhetően, míg a nettó kamatbevételek eszközarányosan stagnáltak.

A bankrendszer konszolidált tőke megfelelési mutatója a harmadik negyedévben megfigyelt csökkenést követően az év végére 18,6 százalékra nőtt. Az emelkedés elsősorban a teljes kockázati kitettségérték lassuló növekedésének tudható be. A szektor szabad tőkéje 1631 milliárd forintot tett ki, a teljes, auditálás hiányában a szavatoló tőkébe egyelőre nem beszámítható éves eredménnyel együtt és a tőkefenntartási puffer 2022 júniusáig érvényes felhasználhatóságával számolva pedig 2900 milliárd forintot. A teljes éves eredménnyel számolva a bankok döntő többségének 4 százalékot meghaladó szabad puffere van.

AZ MNB MAKROPRUDENCIÁLIS TEVÉKENYSÉGE

Az MNB 2022 első negyedévében fokozott figyelemmel követte a koronavírus-járvány, az állami és jegybanki hitelösztönző programok, a járvány enyhülését követő gyors gazdasági visszapattanás, a kamatemelési ciklus, valamint a február végén kirobbant orosz-ukrán fegyveres konfliktus pénzügyi rendszerkockázatokra gyakorolt hatását.

Az MNB prioritásként kezeli a hitelezési folyamatok hatékonyságának és a digitalizációs fejlesztéseknek a támogatását. E célokat szem előtt tartva, 2022. január 1-jétől léptek hatályba a piaci visszajelzések alapján kialakított, az adóssághék előírásra vonatkozó, annak zökkenőmentes alkalmazását segítő módosítások. Ennek keretében több, a jövedelemarányos törlesztőrészlet mutató számítására vonatkozó kivétel szabály változott, valamint egyszerűsödtek a rulírozó hitelek automatikus hitelkeret felülvizsgálatához kapcsolódó rendelkezések. Ezen kívül prudenciális szempontokat is figyelembe véve hatályát veszítette a babaváró kölcsönök önerőként való figyelembevételére vonatkozó speciális szabályozás, amelynek elvárásrendszere a továbbiakban egységes módon az MNB által kiadott vezetői körlevélben kerül megjelenítésre.

Az MNB a piaci észrevételek alapján finomította a „Minősített Fogasztóbarát Lakáshitel” termékminősítés feltételeit a bankrendszeri verseny élénkítése és a hitelezési folyamatok digitalizációjának további előmozdítása, valamint a termékminősítés zökkenőmentes alkalmazása érdekében. A módosítások alapján 2022. április 1-jétől a fogyasztói igényeknek jobban megfelelővé válik az annuitástól eltérő törlesztésű, türelmi idő és lakástakarékpénztári megtakarítással kombinált lakáshitelek minősítése is. Emellett a Minősített Fogasztóbarát keretrendszerből fakadó előnyök minél szélesebb körű elérhetősége érdekében bővülnek a hitelnyújtók tájékoztatási kötelezettségei a Minősített Fogasztóbarát Otthonbiztosítások elérhetősége kapcsán.

Az MNB 2022 első negyedévében sem látta indokoltnak az anticiklikus tőkepufferráta hatályos 0 százalékos mértékének megváltoztatását. 2022 első negyedévéig a ciklikus rendszerkockázatok mérsékelten növekvő, de beavatkozást nem igénylő szintjét jelezte a hitelpiaci aktivitás kormányzati és jegybanki eszközökkel támogatott növekedése és a hazai gazdaság koronavírus-járvány okozta sokkból való viszonylag gyors helyreállása. A hitelezési trendek és ingatlanpiaci folyamatok alapján korábban középtávon a ciklikus rendszerkockázatok felépülése volt valószínűsíthető, a szabályozói beavatkozás irányába mutatva. A 2022. február végén kirobbant orosz-ukrán háború, valamint az azzal összefüggésben bevezetett gazdasági szankciók miatt kialakult komplex gazdasági helyzet azonban érdemben befolyásolhatja a ciklikus kockázatok alakulását. Ez a potenciális hatás jelenleg nehezen számszerűsíthető, így a konjunkturális, pénzügyi rendszeri és kockázati folyamatok szoros monitoringja szükséges.

A jegybank szakértői 2022 első negyedévében is figyelemmel kísérték a pénzügyi közvetítőrendszert érintő rendszerkockázati értékeléseket, a nemzetközi szabályozási folyamatokat, és részt vettek a különböző európai intézmények makroprudenciális politikával foglalkozó munkacsoportjainak munkájában.

AZ MNB PÉNZÜGYI INNOVÁCIÓT ÉS DIGITALIZÁCIÓT TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉGE

A jegybank folyamatosan és aktívan vizsgálja a hazai pénzügyi rendszer digitalizáltsági szintjét és ösztönzi a pénzügyi szolgáltatást nyújtó intézmények digitális versenyképességének javítását. Az MNB 2022 első negyedévében átfogóan felmérte a hazai bankrendszer és a biztosítók digitalizációs szintjét. Az éves rendszerességgel felmérésben a hazai bankok harmadik, míg a biztosítók második alkalommal vettek részt.

A korábban kialakított hazai felsőoktatási intézményi együttműködések révén 2022-ben is folytatódtak a digitális kompetenciák fejlesztésére irányuló projektek, többek között kutatási tevékenységek támogatásával, valamint szakmai eseményeken való részvétellel. Emellett a jegybank digitális megoldások révén a pénzügyi tudatosság fejlesztésében is aktív szerepet vállalt, elsődlegesen a fiatalok körében. A 2020. szeptembere óta működő MNB Digitális Diákszéf mobilapplikációhoz kapcsolódó pénzügyi ismeretterjesztő programban 2022 első negyedévében immár 135 iskola vett részt dedikáltan.

Mindezek mellett a korábban felállított keretek között a jegybank továbbra is érdemben járult hozzá az innovációk hazai pénzügyi rendszerben történő biztonságos elterjedéséhez. Az MNB Innovation Hub számos kezdeményezés kapcsán támogatta a pénzügyi intézményeket és a FinTech cégeket a pénzügyi innovációik kapcsán felmerülő jogértelmezési kérdések tisztázásában.

A nemzetközi együttműködések fejlesztése és a hatékony információmegosztás érdekében 2022 első negyedévében számos bilaterális, jegybankok közötti egyeztetésen vett részt az MNB, melyeken ismertette digitalizációs törekvéseit és eredményeit. Az aktív nemzetközi kooperáció támogatja az MNB-t abban, hogy a digitalizáció fejlesztésében elért eredményei, az innovációt támogató hozzáállása a nemzetközi közösségben is egyre nagyobb elismerést szerezzen. Az MNB a digitális megoldások ösztönzésében markáns szerepet kíván betölteni, mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.

Az MNB digitalizációs területének nemzetközi szerepvállalásaként a terület munkatársai részt vettek a BIS Innovation Hub szingapúri irodája által koordinált Dunbar projektben. A Dunbar projekt a határon átnyúló, professzionális pénzügyi szereplők közötti tranzakciókban vizsgálja a pénzügyi intézmények számára hozzáférhető, úgynevezett wholesale digitális jegybankpénz potenciális szerepét és lehetséges működési modelljét. A projekt a BIS Innovation Hub szingapúri irodájának, illetve a szingapúri, az ausztrál, a dél-afrikai és a maláj jegybank közös kezdeményezése, melyhez megfigyelőként az Európai Unióból a francia jegybank és az MNB csatlakozhatott. A Dunbar projekt eredményeiről a BIS 2022. márciusában tette közzé jelentését.

3. Az MNB felügyeleti és fogyasztóvédelmi tevékenysége

Az orosz-ukrán háborús konfliktus hatására bevezetett gazdasági és pénzügyi szankciók korlátozták az orosz Sberbank és csoportja működését. Az Egységes Szanálási Testület¹, az Európai Unió szanálási szervezete 2022. március 1-jén megtiltotta az ausztriai székhelyű Sberbank Europe AG., a hazai Sberbank Magyarország Zrt. anyavállalatának további működését. Az anyavállalat fizetéseképtelenségének kimondása nyomán előállt helyzetben az MNB visszavonta a Sberbank Magyarország Zrt. tevékenységi engedélyét és elrendelte annak végelszámolását. Ezen események nem érintették a hazai pénzügyi rendszer többi tagját, amelyek változatlanul biztonságosan, a megszokott rendben szolgálták ki ügyfeleiket. Az MNB az elmúlt időszakban folyamatosan monitorozta a teljes magyarországi bankrendszer likviditását, a pénzmozgásokat.

Az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) az MNB határozatát követő napon megkezdte a Sberbank betéteseinek kártalanítását és 2022. március 18-ig rendelkezésükre bocsátotta a kártalanítási összeget. A kártalanítás a Sberbank Magyarország Zrt.-től kapott ügyfélinformációk alapján automatikusan történt, azt nem kellett az ügyfeleknek külön kérelmezniük az OBA-nál.

A magyarországi bankrendszer megbízható működése mellett fontos azt is kiemelni, hogy marginális a hazai biztosítási és pénztári piac közvetlen orosz és ukrán kitettsége: biztosítói oldalon mindössze a szektor vagyonának 2-3 ezreléke, illetve a pénztárak 5-6 ezreléke. A tőkepiacon a befektetési szolgáltatók ügyfelei által birtokolt teljes származtatott állomány 0,5-1 ezreléke, a befektetési alapoknál pedig 3 ezrelék alatti közvetlen állomány kötődik a háborúban álló államokhoz. Mindezek mellett – a blue-chipek közül – még három itthoni tőzsdei kibocsátó rendelkezik százalékokban kifejezhető orosz, illetve ukrán érintettséggel.

Az MNB – összhangban a 2019-ben kiadott Versenyképességi programjának² 42. pontjával – a magyarországi hitelintézetek és biztosítók számára kiadott ajánlásban³ kezdeményezi, hogy a 2022. április 1-jét követően induló befolyásszerzési, illetve állományátruházási ügyletek esetében a tulajdonosi kör fontolja meg az érintett intézmények részvényeinek bevezetését a Budapesti Értéktőzsdére (BÉT). A magyarországi bankok, biztosítók tőzsdére lépése, a nyilvánossági és közzétételi előírásoknak való megfelelés tovább erősítené az átláthatóságot, ami hozzájárulna a betétesek és kisbefektetők még magasabb szintű védelméhez. Tovább erősödne a magyar tőzsde szerepe és az alapkezelők, pénztárak, biztosítók számára nagyobb tér nyílna a BÉT-en lévő részvények vásárlására.

PÉNZPIAC FELÜGYELETE

2022 első negyedében 13 prudenciális vizsgálat (5 átfogó, 2 utó, 1 cél, 5 jelzálogbankot érintő témavizsgálat) és 7 hivatalból indított fogyasztóvédelmi (6 intézményt érintő téma és 1 cél) vizsgálat zárult le, melyek kapcsán 110,45 millió forint prudenciális és 11,9 millió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki a jegybank.

- Az MNB átfogó vizsgálata nyomán összesen 67,3 millió forint felügyeleti bírságot szabott ki a K&H bankcsoporttal szemben, a K&H Bank Zrt. esetében egyebek közt a hitelkockázatra, az értékvesztés-képzésre, a vállalatirányításra, az IT-biztonságra, a felügyeleti adatszolgáltatásra és az OBA betétnyilvántartásra vonatkozó hiányosságok miatt. A feltárt hibák nem befolyásolják az intézmények biztonságos működését.

¹ Single Resolution Board

² versenykepességi-program.pdf (mnb.hu)

³ Az MNB 2/2022. (II.11.) számú ajánlása a hitelintézetek és biztosítók Budapesti Értéktőzsdére való bevezetésének elősegítéséről

- Lezárult a követeléskezelési fogyasztóvédelmi témavizsgálat 6 követelészvásárlással foglalkozó, jelentős piaci részarányt képviselő, bankcsoporthoz nem tartozó pénzügyi vállalkozásnál, amely a panaszkezelési tevékenységre és a követeléskezelési ajánlás⁴ gyakorlati alkalmazásának ellenőrzésére is kiterjedt. A panaszkezelési hiányosságok miatt az MNB 1,6 millió forint fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki 5 pénzügyi vállalkozásnál, valamint felszólította az intézményeket az ajánlásnak nem megfelelő gyakorlatok módosítására.
- Az MNB a vonatkozó időszakban lezárta a Bankmonitor Partner Kft.-vel, mint pénzügyi többes ügynökkel szemben folytatott célvizsgálatát. A közvetítő esetében kiemelt kockázatú jogsértést nem állapított meg, a vizsgálatban feltárt oktatási/továbbképzési, nyilvántartási, adatszolgáltatási és panaszkezelési szabályzatot érintő hiányosságok miatt az MNB 4 millió forint felügyeleti bírságot szabott ki.
- A jegybank 2021. áprilisban fogyasztóvédelmi célvizsgálatot indított a CIB Bank Zrt.-vel szemben, melynek során megállapította, hogy az megsértette a kamat, díj és minden egyéb költség vagy feltétel pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben való egyértelmű meghatározására vonatkozó jogszabályi rendelkezést. Emiatt 10 millió forint fogyasztóvédelmi bírság megfizetésére és a 2016. április 30. napját követően a hitelkártya-szerződésben rögzített hitelkeret túllépése miatt terhelt díjak visszatérítésére kötelezte a CIB Bank Zrt.-t.

2022 első negyedében 3 ICAAP felülvizsgálat zárult le, illetve a felügyeleti stresszteszt keretrendszerhez tartozó módszertana is felülvizsgálaton esett át. Több elem, így például a díj-jutalék, kereskedési eredmény becslése pontosabb lett, bekerült a devizakockázat és a szuverén kockázat előrejelzése, de a makró szcenárió is változott a hozamgörbe meredekségének eltérítésével.

A negyedév során az MNB visszavonta a Sberbank Magyarország Zrt. tevékenységi engedélyeit és elrendelte végelszámolását. Az önmagában megfelelő szolvenciával és elegendő likviditással bíró magyar leánybank csődjéhez az vezetett, hogy az orosz-ukrán konfliktus közvetlen és közvetett hatásai miatt az anyabankhoz (az ausztriai Sberbank Europe AG-hez) kihelyezett állományokat lejáratkor az nem fizette vissza, így a magyarországi Sberbank tevékenységének finanszírozása és működésének fenntartása ellehetetlenült.

Az MNB visszavonta a BAUER & BERGER FAKTORING Zrt. tevékenységi engedélyét a sorozatos jogsértések, az engedélyezési feltételek hiánya és az MNB határozataiban foglalt elvárások nemteljesítése miatt.

Az MNB az első negyedévben engedélyezte, hogy a Tiberis Kft., a BDPST Ingatlanforgalmazó és Beruházó Zrt., valamint a GRÁNIT Bank Munkavállalói Résztulajdonosi Program Szervezet a Gránit Bank Zrt.-ben, a MagNet Magyar Községi Bank Zrt. és tulajdonosai a Sopron Bank Burgenland Zrt.-ben, a Bank of China (Europe) S.A. pedig a Bank of China (Közép-Kelet Európa) Zrt.-ben tulajdoni részesedést szerezzen. Engedélyezte továbbá az MNB, hogy a Budapest Bank Zrt. és a Magyar Takarékok Bankholding Zrt. 2022. március 31-én beolvadjon az MKB Bank Nyrt.-be.

Az MNB pénzügyi folyamatos felügyelés keretében 2022 első negyedében 11 prudenciális interjút folytatott le a felügyelt intézmények felsővezetőivel. A kvalitatív és kvantitatív információkon alapuló periodikus kockázatelemzéseket intézményenként egy ún. életképességi értékelésben összegezte a jegybank az éves felügyelési ciklus során. Ez az MNB által alkotott értéktételetről a felügyelt intézmények elsőszámú vezetőinek visszacsatolást nyújt a SREP CEO találkozók keretei között. A 2022. évi SREP CEO megbeszélések várhatóan a második negyedévben zajlanak majd.

A nemzetközi bankcsoportok felügyelése kapcsán az MNB 13 nemzetközi prudenciális felügyeleti kollégium tagja, melyek közül az OTP bankcsoport esetében a kollégiumi munkát koordináló, összefogó, ún. home szerepet tölt be. Az online térben 12 db kollégiumi ülés és 14 db egyéb egyeztetés történt. Az MNB munkatársai a prudenciális felügyelési feladataik ellátása mellett több Európai Bankhatósági (EBA) munkacsoportban képviselik az MNB-t, s 2022 első negyedében összesen 7 online konferencián vagy munkacsoport értekezleten vettek részt.

4 2-2019-koveteleskezeles.pdf (mnb.hu)

Az MNB folyamatos felügyeleti tevékenységében felmérte a 2022. január 1-től rögzített referenciakamatok alkalmazását előíró ún. Kamatstop rendelet⁵ által elvárt levélküldés ütemezését az érintett intézményeknél. A 2022. január 31-ig esedékes levelek zömét határidőben kiküldték, csupán a szerződések néhány százaléka esetében fordult elő határidőt követő postázás. A Kamatstop rendeletnek való intézményi megfelelést az MNB folyamatos felügyelés keretében a továbbiakban is nyomon követi, indokolt esetben pedig meghozza a szükséges intézkedéseket.

A pénzügyi szektort érintően 2022 első negyedévében 47 kérelemre indult fogyasztóvédelmi eljárás zárult le, melyekhez kapcsolódóan összesen 14,4 millió forint bírságot szabott ki az MNB.

2022. február végére a Minősített Fogyasztóbarát Lakáshitelek (MFL) teljes folyósított állománya átlépte a 2.270 milliárd forintot, a szerződésszám pedig megközelítette a 164 ezer darabot. Az MFL Pályázati kiírásban foglaltaknak való megfelelést az MNB rendszeresen nyomon követi. A 2022 első negyedévében lezárt ellenőrzések nem tártak fel rendszerszintű hibát, ugyanakkor 3 intézmény egyes fogyasztói esetében a Pályázati kiírással ellentétesen magasabb előtörlesztési díjat számítottak fel. A díjkülönbözet visszatérítését az intézmények már az ellenőrzés során végrehajtották. Több intézmény a hiánypótlásokat nem igazolható módon küldte meg az ügyfeleknek, így a hitelbírálati határidők betartását az intézmények ezen ügyfelek esetében nem tudták alátámasztani.

A Minősített Fogyasztóbarát Személyi Hitel (MSZH) termékeknél az online csatornán igényelt ügyletek száma emelkedő tendenciát mutat: a 2021 decemberében folyósított ügyletek 24%-a, 2022 februárjában pedig már 36%-a esetében használták az ügyfelek az online csatornát.

BIZTOSÍTÁSI PIAC FELÜGYELETE

Az MNB 2022 első negyedévében vezetői körlevélben⁶ jelezte, hogy a biztosítók stabil tőkehelyzete és a járványhelyzetből fakadó biztosítási kockázatok mérséklődése miatt a továbbiakban nem tartja indokoltnak a szektor osztalékkifizetési korlátozásának fenntartását. Az enyhítés a részvényvisszavásárlási kifizetésekre, illetve a nagy összegű változó javadalmazások teljesítésére is vonatkozik. Az osztalékok kifizetése kapcsán ugyanakkor továbbra is szükséges az MNB volatilitási tőkepuffer tartásáról szóló ajánlásának⁷ való megfelelés, valamint a környezeti kockázatok figyelembevétele. Az erős és stabil szektor fenntartása érdekében az MNB korábbi osztalékkorlátozásával azonnali lépéseket tett a potenciális kockázatok felmérése és kezelése érdekében.

2022 márciusában ötödik alkalommal publikálta az MNB kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási (KGFB) indexét⁸, melynek segítségével a fogyasztók összevethetik kötelező felelősségbiztosításra vonatkozó saját ajánlatukat a tényleges piaci árváltozásokkal. 2021 negyedik negyedévében 1 százalékkal csökkent a személyautók átlagos kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási állománydíja 2020 azonos időszakához képest. A kárráfordítások eközben egy év alatt 13 százalékkal nőttek, így a nominálisan stagnáló átlagdíjak és az emelkedő károk miatt szűkül a pandémia során szétnyílt díj-kár olló. A KGFB index a továbbiakban is negyedévente fog megjelenni az MNB honlapján.

A biztosítási piac felügyelete során indított ellenőrzési eljárások esetében 2022-ben kiemelt jelentőséget kap a biztosítás értékesítéséről szóló irányelv (IDD⁹) szerinti előírások maradéktalan implementálása, különösen a termékfelügyelési- és irányítási rendszerre vonatkozó szabályok, valamint a PRIIPs rendelet¹⁰ alá tartozó KID dokumentumok vizsgálata. Fokozott figyelem irányul a biztosítók IFRS17-re¹¹ való felkészülésére is, illetve a Minősített Fogyasztóbarát Otthonbiztosítások (MFO)

5 782/2021. (XII. 24.) Korm. rendelet a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról

6 vezetői-körlevel-a-biztosítók-osztalékkifizetési-es-javadalmazási-politikájára-vonatkozó-mnb-elvarasokrol.pdf

7 Az MNB 6/2016. (VI.14.) számú ajánlása a folyamatos tőkemegfelelést biztosító volatilitási tőkepuffer tartásáról

8 <https://www.mnb.hu/letoltes/kgfb-index-infografika-2021q4.pdf>

9 IDD Insurance Distribution Directive – az Európai Parlament és Tanács 2016/97. számú irányelve a biztosítási értékesítésről

10 PRIIPs Packaged Retail and Insurance-based Investment Products – Az Európai Parlament és a Tanács 1286/2014/EU rendelete (2014. november 26.) a lakossági befektetési csomagtermékekkel, illetve biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról

11 Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok – Biztosítási szerződések standard

megfelelőségének ellenőrzésére. Az MNB vizsgálja a KGFB díjkalkulációk biztosításmatematikai megalapozottságát és a nem-életbiztosítási termékek esetében a bejelentett károk vonatkozásában a jogszabályban előírt határidők teljesülését.

Az MNB a biztosítók esetében a 2022 első negyedévében 1 átfogó vizsgálatot zárt le, melyben összesen 37 millió forint felügyeleti és fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki a Generali Biztosító Zrt.-re, egyebek közt a KGFB és unit-linked biztosítások állománykezelése, a kárrendezés, IT-biztonság, javadalmazási politika, egyes termékek díjkalkulációja, illetve a panaszkezelés és ügyfél-tájékoztatás terén feltárt hiányosságok miatt. A bírságnál enyhítő körülménynek számított, hogy a biztosító a vizsgálat során már egyes feltárt hibák korrekciójáról számolt be.

A vonatkozó időszakban az MNB 17 biztosításközvetítőt érintő témavizsgálatot zárt le. A témavizsgálatok fókusz a biztosításközvetítők díjazásból fakadó érdekonfliktusok, összeférhetlenségi helyzetek kezelésére kialakított eljárásrendje, illetve annak alapján a működésében megjelenő kockázatok feltárása, és a vonatkozó jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése volt. A vizsgálatok szinte valamennyi közvetítő összeférhetlenségi szabályzatánál tártak fel jogsértő magatartást. A témavizsgálatok megállapításai alapján 12 biztosításközvetítővel szemben összesen 15 millió forint felügyeleti bírságot szabott ki a jegybank. Öt intézménynél az eljárásokat jogszabálysértés hiányában megszüntette, azonban a felügyeleti elvárásokat az MNB vezetői levél formájában esetükben is megfogalmazta.

A biztosítói szektort érintően 2022 első negyedévében 12 kérelemre indult fogyasztóvédelmi eljárás zárult le, melyekhez kapcsolódóan összesen 3,1 millió forint bírságot vetett ki az MNB, többek között a szerződéskori tájékoztatás, az értesítő levelek és honlapok tartalma, a panaszkezelési és a kárszolgáltatási gyakorlatok miatt. Az első negyedévben 1 hivatalból indított fogyasztóvédelmi célvizsgálat zárult, melynek keretében 300 ezer forint bírság megfizetésére kötelezett a jegybank egy intézményt Pénzügyi Békéltető Testület előtti meg nem jelenése miatt.

A biztosítási engedélyezés területén 2022 első negyedévének kiemelkedő eseményei között említendő, hogy az MNB – a VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe (VIG) által alapított – VIG Magyarország Befektetési Zrt. részére engedélyezte az UNION Biztosító Zrt.-ben apport formájában történő, közvetlen tulajdonon alapuló minősített befolyás megszerzését. Ezt követően az MNB által kiadott engedélyező határozatok nyomán a VIG (valamint a VIG tulajdonosa, a Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group) 55%-os részesedést szerzett az AEGON Biztosító Zrt.-ben, majd a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt., valamint a tulajdonosa, a Magyar Állam 45%-os minősített részesedést szerzett az AEGON Biztosító Zrt.-ben, továbbá 44,38%-os részesedést szerzett az UNION Biztosító Zrt.-ben. Mindezen túl a vonatkozó időszakban az MNB engedélyezte, hogy a BNP Paribas Cardif Biztosító Magyarország Zrt. és a BNP Paribas Cardif Életbiztosító Magyarország Zrt. biztosítási tevékenységgel közvetlenül összefüggő tevékenységként a viszontbiztosított partnerei részére adatfeldolgozási, kárrendezési és aktuáriusi tevékenységet végezzenek.

2022 első negyedévében újabb intézmény lakásbiztosítási terméke nyerte el a fogyasztóbarát minősítést. Ezzel nyolcra nőtt az MFO termékek száma, így már mintegy tízezer ügyfél több mint 400 milliárd forintnyi vagyona biztosított e termékekkel. A minősített otthonbiztosítások közötti választás megkönnyítése érdekében az MNB összehasonlító oldalt működtet, amelyet indulása óta több mint huszonezer alkalommal látogattak meg az érdeklődők. Az ügyfelek az MNB honlapján lévő ingyenes kalkulátorral¹² választhatják ki a számukra legmegfelelőbb konstrukciót, majd a szerződést az adott biztosító honlapjára történő átnavigálással – adataik újbóli megadása nélkül – akár azonnal meg is köthetik.

PÉNZTÁRI PIAC FELÜGYELETE

A 2022-ben folytatott vizsgálatok során a belső kontrollrendszerek hatékonyságára, az üzleti modell megalapozottságára, a működés hosszú távú fenntarthatóságára, a TKM_{NVP}^{13} mutató számítás alátámasztásának ellenőrzésére, valamint a pénztári portfóliókat érintő nagyobb kockázatvállalások monitorozására irányul kiemelt figyelem.

12 <https://minosítottotthonbiztositas.mnb.hu/mfo/kalkulator>

13 20/2019. (IX.20.) számú MNB ajánlás az önkéntes nyugdíjpénztárak teljes költségmutatója számításáról és közzétételéről

Az MNB a pénztárak esetében az első negyedévben 3 átfogó vizsgálatot és 1 célvizsgálatot zárt le. Ezek során elsősorban a belső kontrollrendszerek nem megfelelő működésével, az informatikai biztonsággal, az adatszolgáltatásokkal, a számviteli folyamatokkal, a pénztári szolgáltatások nyújtásával, a tagi elszámolások határidőn túli teljesítésével és a panaszkezeléssel kapcsolatban állapított meg hiányosságokat.

A pénztári engedélyezési területen az MNB három pénztár (MKB Nyugdíjpénztár, Generali Önkéntes Nyugdíjpénztár, Erste Önkéntes Nyugdíjpénztár) választható portfóliós rendszerének módosítását engedélyezte.

Az MNB 2022 márciusában közzétette honlapján a nyugdíjpénztárak 2021. évi hozamaira, valamint a 10 és 15 éves hozamrátaira vonatkozó adatokat¹⁴. Az önkéntes nyugdíjpénztárak mínusz 7 és plusz 26 százalék közötti éves nettó hozamot értek el 2021-ben, a záró vagyonnal súlyozott átlagos nettó hozam 2,63 százalék volt. Az inflációs hatásra figyelemmel ez negatív reálhozamot jelentett, míg 10 és 15 éves távon a szektor infláció feletti hozama továbbra is 2-4 százalékos sávban alakul.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1238 rendelete (Pan-European Personal Pension Product – PEPP rendelet – 2022. március 22-től alkalmazandó) alapján a PEPP termék felügyelete a nemzeti hatóságok, így Magyarország tekintetében az MNB feladata. A jegybank az EIOPA kérésének eleget téve intézkedett a PEPP rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján a 47. cikkben említett felhalmozási szakaszra vonatkozó feltételeket és a kifizetési szakasszal kapcsolatos, az 57. cikkben említett feltételeket szabályozó nemzeti törvényi rendelkezések szövegének MNB honlapon, General Good kereteiben való közzétételéről¹⁵.

TŐKEPIAC FELÜGYELETE

A 2022 februárjában kibontakozott orosz-ukrán háborús konfliktus, valamint az ennek következtében bevezetett gazdasági és pénzügyi szankciók a hazai befektetés alapkezelői és befektetési szolgáltatói szektorra is hatást gyakorolnak.

A befektetési alapok vonatkozásában több alapnak is volt közvetlen orosz kitettsége, melynek mértéke azonban összességében nem jelentős. Pánikszerű visszaváltások nem jelentkeztek a szektorban. Két piacvezető alapkezelő rendelkezik kifejezetten orosz fókuszú részvény alappal, amelyek forgalmazását szükséges volt felfüggeszteni, mivel több értékpapír kereskedése és árjegyzése megszűnt. Az ingatlanalapok esetében alacsony kiáramlást tapasztalt az MNB. A szektor stabil, magas likviditást mutat. A konfliktus hatására tehát a likviditás- és kockázatkezelés mellé elsődleges fontosságú témává lépett elő az eszközök értékelésének módszere, amelyet az MNB kiemelt figyelemmel kísér.

A konfliktus pénzügyi és tőkepiacokra is kiterjedő hatásait illetően az MNB szorosan nyomon követi a befektetési szolgáltatók orosz eszközökben fennálló kitettségét, valamint a megnövekedő volatilitásra tekintettel a befektetési vállalkozások ügyfelei tőkeáttételes pozícióinak fedezettségét. A tőkepiaci eszközök piaci árfolyamában tapasztalt nagymértékű visszaesés értelemszerűen a szolgáltatók által kezelt vagyont is csökkentette, ugyanakkor a szektort érintő tőkekiáramlás a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt tapasztalható.

A 2022 első negyedévében folyamatban lévő SREP keretében az MNB ellenőrzi a befektetési vállalkozások rendelkezésre álló tőkéjének megfelelőségét is. A befektetési szolgáltatók prudenciális felügyeletét érintően – a korábban közzétett és továbbra is érvényes felügyelési prioritások mellett – az MNB kiemelt figyelmet fordít az ügyfélkövetelések kezelésével kapcsolatos gyakorlatok, illetve az ügyfélkövetelések rendelkezésre állásának ellenőrzésére, valamint új elemként a 2022 februárjában – többszöri halasztást követően – hatályba lépett, a központi értékpapír-elszámolások késedelmének megelőzésére vonatkozó kockázatcsökkentő előírások megfelelő átültetésére is.

¹⁴ <https://www.mnb.hu/sajtoszoba/sajtokozlomenyek/2022-evi-sajtokozlomenyek/nagy-kulonbsegek-a-nyugdijpenztari-hozamok-kozt-tavaly-hosszu-tavon-2-szazalek-feletti-realhozam>

¹⁵ <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/tajekoztatok/tajekoztato-a-magyarorszag-teruleten-valo-szolgaltatasnyujtas-felteteleiről-general-good>

Az MNB 2022 első negyedében zárta le egyes, hazai piacon meghatározó befektetési szolgáltatók EMIR¹⁶ és EMIR Refit¹⁷ rendeletek – tehát a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre vonatkozó elszámolási kötelezettséget és kockázatsökkentési technikákat érintő – előírásainak való megfelelés ellenőrzését, amely során a szolgáltatók gyakorlatát és belső szabályozását prudenciális szempontból megfelelőnek találta.

Az MNB még 2021-ben a nemzetközi gyakorlat figyelembevételével új ajánlást¹⁸ adott ki a sikerdíjak számítási mechanizmusára kapcsán az alapkezelői szektornak. Az ajánlás a már korábban meglévő sikerdíjat alkalmazó alapoknál 2022. január 1-jétől várja el az érintett piaci szereplőktől az ajánlásban előírt alkalmazását. Az alapkezelői szektor nagy része határidőre alkalmazkodott az elvárásokhoz, illetve egy részük átmeneti időszakot igénybe véve folyamatosan alakítja át sikerdíj modelljeit. A szabályozás az ESMA¹⁹ iránymutatásaira alapulva több ponton szigorította a sikerdíjak levonásának feltételeit, és többek között egységesen definiálta a minimum referencia időszakot, illetve előírta a referencia időszakban a veszteség helyreállításának feltételét. Az ügyfeleket az alapok előzetes marketinganyagaiban, illetve a kiemelt információs dokumentumban egyértelműen tájékoztatni kell, például is szemléltetve a sikerdíj számítási módjáról, időpontjáról, és a számítás alapjául szolgáló referenciaindex múltbeli teljesítményéről is.

Az MNB a tőkepiaci fogyasztóvédelmi felügyelés keretében a befektetési szolgáltatók termékirányítási gyakorlatainak – ideértve különösen a komplex, származtatott termékek vonatkozásában kialakított értékesítési stratégiák – ellenőrzésére, valamint a 2021 augusztusában lezárt – pénzügyi eszközök befektetőknek való alkalmasságának értékelésére vonatkozó gyakorlatokat értékelő – témavizsgálat során előírt felügyeleti elvárások nyomán követésére fókuszál.

2022 első negyedében az MNB a tőkepiaci szereplők körében 6 prudenciális vizsgálatot zárt le. Ezek közül kiemelendő a Diófa Alapkezelő Zrt.-vel szembeni – többek között a befektetési alapok kockázati profiljára lényeges hatást gyakorló személyek teljeskörű azonosításának és a befektetési döntések meghozatalának és végrehajtásának az egyes ügyletek elszámolástól és adminisztrálásától való elkülönítésének hiánya miatt – bírság kiszabásával lezárt átfogó vizsgálat. Az MNB ezen időszakban a tőkepiaci folyamatos felügyelési tevékenysége keretében további felügyeleti bírságot szabott ki két befektetési vállalkozással szemben (ERSTE Befektetési Zrt., Hold Alapforgalmazó Zrt.). A vizsgált időszakban összesen 33,1 millió forint prudenciális bírságot szabott ki a tőkepiaci szereplőkkel szemben.

Az AEGON-csoportot érintő többlépcsős minősített befolyásszerzési folyamat részeként került sor a VIG Vienna Insurance Group, valamint az osztrák WSWV, illetve Corvinus Zrt., valamint a Magyar Állam az AEGON Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt.-ben történő minősített befolyásszerzésének engedélyezésére. Emellett több minősített befolyásszerzési engedélyezési eljárást folytatott le az MNB a Concorde Értékpapír Zrt. és a HOLD Alapforgalmazó Zrt. befektetési vállalkozásokat, továbbá a HOLD Alapkezelő Zrt. és az Accorde Alapkezelő Zrt. ÁÉKBV-alapkezelőket érintően.

PIACFELÜGYELET ÉS KIBOCSÁTÓI FELÜGYELET

Az MNB-nek az MNB törvény²⁰ módosításával 2022. január 15. napjától piacfelügyeleti eljárásai során – a befektetők érdekeinek védelmében – lehetősége nyílik arra, hogy a jogosulatlan szolgáltatók honlapjait, amelyen keresztül szolgáltatásaikat népszerűsítik, meghatározott időre hozzáférhetetlenné tegye. Ez az intézkedés alkalmas a befektetői érdekek széles körű védelmére, hiszen az MNB ezáltal rövid időn belül minimalizálni tudja annak lehetőségét, hogy a jogosulatlan tevékenységet végző személy vagy szervezet újabb befektetőkkel léphessen kapcsolatba.

A 2022 első negyedében lezárt jogosulatlan tevékenységet vizsgáló eljárások közül kiemelkedtek a befektetési és pénzügyi szolgáltatások jogosulatlan közvetítőivel szemben lefolytatott piacfelügyeleti eljárások. A hatályos szabályozás szerint a befektetési és pénzügyi szolgáltatások közvetítése az MNB engedélyéhez vagy az MNB-hez történő bejelentéshez kötött tevékenység. A különböző típusú közvetítői engedélyekről (pénzpiac, tőkepiac, biztosítási piac) a potenciális befektetők az

16 A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU parlamenti és tanácsi rendelet

17 AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2019/834 RENDELETE (2019. május 20.)

18 A Magyar Nemzeti Bank 11/2021. (VII.1.) számú ajánlása a befektetési alapkezelők által alkalmazott sikerdíjakról

19 European Securities and Markets Authority (Európai Értékpapír-piaci Hatóság)

20 2013. évi CXXXIX. törvény a Magyar Nemzeti Bankról

MNB honlapjáról tájékozódhatnak.²¹ Amennyiben a közvetítők nem kerülnek az MNB ellenőrzése alá, abban az esetben jelentősen sérülhetnek a fogyasztók érdekei.

A piacfelügyeleti tevékenység másik jelentős szegmensét a piaci visszaélések elleni küzdelem teszi ki. A fogalom magába foglalja – a nemzetközi és hazai példák támasztotta igény alapján – a piaci visszaélések elleni, egységes európai uniós szabályrendszer (MAR²²) által definiált tevékenységeket, így a bennfentes kereskedelem, piaci manipuláció és bennfentes információ átadásának tilalmát, valamint tágabb értelemben a short ügyletek szabályozására megalkotott rendelet (SSR²³) szerinti tiltott piaci magatartásokat, a short ügyletek fedezetlenségét és a short ügyletekkel kapcsolatos bejelentési és közzétételi szabályok megsértését.

A fent felsorolt jogszabályba ütköző magatartások eddig is meglevő, szoros felügyeletre és monitoringra kialakított ellenőrzése az orosz-ukrán háború által okozott piaci turbulencia okán 2022 első negyedévében még nagyobb hangsúlyt kapott, annak érdekében, hogy a piaci bizonytalanságot egyetlen piaci szereplő se tudja kihasználni a tiltott magatartásformák valamelyikén keresztül, nyereségszerzés céljából, más befektetők kárára.

A kibocsátói felügyelés keretében az MNB előtérbe helyezte a folyamatos felügyelést és ennek keretében a rendelkezésre álló eszköztár minél szélesebb körű, és minél inkább valós idejű használatát. A felügyelet támogató szerepét hangsúlyozva, az MNB által kínált konzultációs lehetőséggel egyre több tőzsdén lévő vagy tőzsdére lépő társaság él rendszeresen. Így alkalom nyílik szakmai kérdésekben a legmagasabb szintű megfelelés érdekében konzultálni.

Az MNB célvizsgálatot folytatott az OTT-ONE Nyrt. tevékenységének vizsgálatára, amely során megállapította, hogy a kibocsátó több ízben megsértette a tőkepiaci törvény rendkívüli tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseit, továbbá a MAR bennfentes információ nyilvános közzétételére és a piaci manipuláció tilalmára vonatkozó rendelkezéseit. Az MNB a feltárt jogsértések okán a célvizsgálatot lezáró döntésében – egyéb intézkedések mellett – 27 millió forint összegű felügyeleti bírságot és 84 millió forint összegű piacfelügyeleti bírságot szabott ki.

Az MNB piacfelügyeleti eljárást folytatott egy természetes személy tevékenységének kivizsgálásra. Ennek során megállapítást nyert, hogy az EST MEDIA Nyrt. (jelenlegi nevén Delta Technologies Nyrt.) bennfentes jegyzéken szereplő személy a kibocsátónál betöltött pozíciójából adódóan bennfentes információ birtokában bennfentes kereskedelmet megvalósító, tőzsdén kívüli megbízásokat hajtott végre oly módon, hogy több mint 11 millió darab EST MEDIA részvényt adott el különböző természetes személyeknek. Az MNB a feltárt jogsértés miatt – egyebek mellett – 64 millió forint összegű piacfelügyeleti bírságot szabott ki a természetes személlyel szemben.

Az MNB további piacfelügyeleti eljárása során megállapítást nyert, hogy egy természetes személy két kereskedési napon közel 3 milliárd forint értékben adott be a BÉT-re olyan önkötéseket megvalósító tőzsdei megbízásokat, amelyek az adott részvény napi forgalmának 30%-át meghaladták. A tevékenység a MAR-ban foglalt piaci manipuláció tilalmába ütközött. Az MNB a feltárt jogsértés miatt az eljárást lezáró határozatában – egyebek mellett – 45 millió forint összegű piacfelügyeleti bírságot szabott ki a természetes személlyel szemben.

INFORMATIKAI FELÜGYELÉS

Lezárult az online ügyfélazonosítás és online szerződéskötés témavizsgálat, melynek során az MNB 5 különböző típusú intézménynél értékelte az online ügyfélazonosítás és szerződéskötés jogszabályi megfelelését és informatikai biztonságát. A felügyelt intézmények prudens módon alakították ki a kapcsolódó folyamataikat, valamint megfeleltek a jogszabályi követelményeknek, ezért az MNB részéről azonnali intézkedésre nem volt szükség.

²¹ Közvetítői engedélyek (mnbn.hu)

²² A piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014. április 16-i 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

²³ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 236/2012/EU RENDELETE (2012. március 14.) a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról

Elindult az MNB kiberfenyegetettségi térkép projektjének pénzügyi intézményekkel közös pilot fázisa. Az Európai Bizottság DG Reform Igazgatóság Technikai Támogatási Eszköz keretrendszerének köszönhetően 2021-től készül – a pénzügyi szektor legjelentősebb hazai szereplőivel együttműködve – Magyarország pénzügyi kiberfenyegetettségi térképe. A projekt lényege, hogy – a már létező és kialakítás alatt álló EU-s és nemzeti jogszabályi elvárások és a nemzetközi jó gyakorlatok figyelembevételével – olyan módszertant alakítson ki az MNB, amely megfelelő képet ad a pénzügyi szektort ért kibertámadásokról, incidensekről és főbb fenyegetettségekről.

Pénzmosás és terrorizmus-finanszírozás megelőzésével és megakadályozásával, valamint a vagyoni- és pénzügyi korlátozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos felügyeleti tevékenység

Az AML/CFT²⁴ vizsgálatok célja a hiányosságok, sérülékenységek azonosítása mellett az intézményekre vonatkozó valós fenyegetettség felmérése, a várható reputációs kockázatok számszerűsítése érdekében. Fontos szempont továbbá a hatékonyság vizsgálata, illetve a kockázatok lehetséges okainak feltárása és megértése. Az AML/CFT vizsgálatok kiterjednek arra is, hogy egy adott jogsértés vagy szabálysértések sorozata miért következett be, vagy egy adott jogsértés jelezheti-e a szélesebb körű rendszerbeli vagy belső kontrollhiányosságokat. Jelentős figyelmet kap a felügyelt intézmények vezetőinek tájékoztatása a vizsgálatok során azonosított AML/CFT kockázatokról.

Az elmúlt években egyre fontosabb szerepet tölt be az AML/CFT felügyeletben is a folyamatos felügyelés annak érdekében, hogy a feltárt kockázatokat mielőbb kezelhessék, továbbá a folyamatos felügyelés eredményei hatékonyan támogassák a vizsgálatokat és a felügyeleti kockázattertelés felülvizsgálatát.

2022 első negyedében az MNB folyamatos felügyelet keretében vizsgálta a K&H Bank Zrt. bejelentési és a bejelentések tartalmi követelményeire vonatkozó gyakorlatát, valamint a K&H Bank Zrt. felügyeleti adatszolgáltatásának minőségét. Tekintettel arra, hogy az MNB a vizsgálata során e tárgykörökben hiányosságokat tárt fel, figyelmeztetés, kötelezés, valamint rendkívüli adatszolgáltatás intézkedés alkalmazására, továbbá 6,5 millió forint felügyeleti bírság kiszabására került sor.

AZ MNB ZÖLD PROGRAMJA

Bár a globális és hazai makrogazdasági kondíciók változtak, az MNB továbbra is elkötelezett maradt a korábban kijelölt fenntarthatósági célok iránt. Ennek keretében folytatja a Zöld Programban meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges munkát. Így kiemelt figyelmet fordít többek között a környezeti eredetű gazdasági sokkoknak ellenálló pénzügyi rendszer kialakítására, az éghajlatváltozásból és más környezeti anomáliákból fakadó kockázatok feltérképezésére, valamint a hazai zöld finanszírozási környezet fejlesztésére.

A 2019-ben indított Növekedési Kötvényprogram (NKP) a vállalati kötvény piac likviditásának növelését célozta meg elsősorban, táptalajt nyújtott a zöld vállalati kötvények megjelenésének is. A Monetáris Tanács 2021. decemberi ülésén az NKP lezárásáról döntött monetáris politikai megfontolásokból, ám az MNB továbbra is fontosnak tartja a kötvénypiac zöldülését. Ezért 2022 januárjában Zöld kötvény Kibocsátási Útmutató²⁵ tett közzé, hogy segítse a magyar vállalatok zöld kötvény kibocsátásait. A közzétett dokumentum bemutatja a fő zöld kötvény sztenderdeket, a kibocsátást kísérő tevékenységeket és dokumentációt, valamint a kibocsátást követő jelentéstételi kötelezettségeket is.

Az Európai Bizottság támogatásával, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD), a Deloitte Magyarország közreműködésével és számos pénzügyi piaci és kormányzati szereplő, valamint további érintett bevonásával megszülettek a hazai tőkepiac „zöldítését” elősegítő javaslatok²⁶ is. Az MNB a most publikált javaslatok alapján a Budapesti Értéktőzsdével és kormányzati partnereivel együttműködésben dolgozik majd egy ezt szolgáló stratégia és konkrét intézkedések kialakításán. A cél, hogy a tőkepiac a jelenleginél nagyobb mértékben tudja finanszírozni a környezeti fenntarthatóságot szolgáló beruházásokat, a „zöld” cégek pedig kedvezőbb tőke- vagy kötvényjellegű forráshoz juthassanak.

²⁴ Anti-money laundering/counter financing of terrorism

²⁵ <https://www.mnb.hu/letoltes/mnb-zold-kotveny-utmutato.pdf>

²⁶ <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/hu/Documents/energy-resources/Deloitte-Sustainable-Capital-Market.pdf>

Az MNB 2022 márciusában a jegybankok és a hazai pénzügyi szervezetek körében is elsők között készítette el klímaváltozással kapcsolatos pénzügyi (TCFD)²⁷ jelentését. A jelentés célja – összhangban a Zöld Program harmadik pillérével –, hogy az MNB a lehető legszélesebb körben feltárja, mérje és transzparens módon publikálja az operatív működésével és pénzügyi eszközeivel kapcsolatos klímakockázatokat, ezáltal is irányt mutasson a hazai pénzügyi szektor szereplőinek.

Az MNB klímakockázati jelentésének publikálása a magyar pénzügyi rendszer szisztematikus zöldítésének kulcsfontosságú lépéseként tudható be. Emellett a zöld vállalati tőkekövetelmény-kedvezmény fenntartható ingatlanokra vonatkozó fejezetét is publikálta a jegybank, amellyel tovább szélesedett a programba bevonható területek köre.

---

27 <https://www.mnb.hu/letoltes/tcfd-jelente-s-2022-hu.pdf>

4. Szanálás

SZANÁLÁSI TERVEZÉS ÉS SZANÁLHATÓSÁG ÉRTÉKELÉSE, MREL-KÖVETELMÉNY

Az MNB, mint csoportszintű szanálási hatóság az éves ütemtervnek megfelelően a jelentős határon átnyúló tevékenységet végző magyarországi székhelyű bankcsoport esetében folytatta a szanálhatóság értékelésére irányuló eljárást, amelyhez kapcsolódóan felülvizsgálatra kerül a csoportszintű szanálási terv és azzal párhuzamosan a konszolidált és egyedi a szavatolótőkére, a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL-követelmény) is. A szanálhatósági értékelésre nemcsak az intézménycsoport hazai intézményeinél kerül sor, hanem egy koordinált vizsgálat keretében az adott ország szanálási hatóságainak közreműködésével a leányvállalatok vonatkozásában is. A szanálási terv és a szanálhatóság értékelése, valamint az MREL-követelmények együttes döntések keretében fognak elfogadásra kerülni az év folyamán. A szanálhatósági értékelés annak vizsgálatát jelenti, hogy egy jövőbeni válsághelyzet esetén vannak-e jelentős akadályai az adott intézménynél vagy csoportnál követendő válságkezelési stratégiának (felszámolás vagy szanálás).

Az Egységes Szanálási Testület (Single Resolution Board – SRB), mint a legjelentősebb bankuniós székhelyű intézmények, illetve bankcsoportokért felelős szanálási hatóság vezetése alatt álló szanálási kollégiumokban is folytatódott a szanálási tervezési, valamint a szanálhatóság értékelésével összefüggő munka, ennek keretében az MNB, mint a bankuniós anyavállalatok magyarországi székhelyű leányvállalataiért felelős szanálási hatóság több leányvállalat estében kidolgozta és indokolással ellátva az SRB rendelkezésére bocsátotta az érintett leányvállalatok egyedi MREL-követelményeire vonatkozó javaslatait.

KOLLEKTÍV PÉNZALAPOKKAL KAPCSOLATOS FELADATOK, A SZANÁLÁSI ALAP TAGINTÉZMÉNYEINEK RENDSZERES ÉVES DÍJFIZETÉSE

Az MNB képviselői továbbra is aktívan részt vesznek a Szanálási Alap és az Országos Betétbiztosítási Alap igazgatótanácsainak munkájában. 2022. I. negyedévében az MNB folytatta a Szanálási Alapba fizetendő rendszeres éves díjak számítására vonatkozó előkészületeket az intézmények által teljesített adatszolgáltatásokban foglalt információk feldolgozásával.

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS, RÉSZVÉTEL AZ EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET ALAKÍTÁSÁBAN

Az MNB szakértői már több éve aktívan részt vesznek az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (European Securities and Markets Authority – ESMA) munkacsoportjában a kapcsolódó alsóbb szintű jogszabályok kidolgozása érdekében. Emellett az MNB szakértői továbbra is résztvevői az Európai Bankhatóság szanálási tervezéssel és a szanálási eszközök gyakorlati alkalmazásának kérdéseivel foglalkozó munkacsoportjainak, valamint részt vállaltak a bankszanálás terén megszerzett tapasztalataik beépítésével az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatási Nyugdíjfelügyeleti Hatóságnak (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) a biztosítók szanálási keretrendszerének jövőbeni kiépítését célzó munkájában.

5. Nemzetközi tartalékok

2022 első negyedévének végén az MNB nemzetközi tartalékainak nagysága 37,0 milliárd euro volt, ami 1,4 milliárd euro csökkenést jelent a 2021. év végi 38,4 milliárd eurós értékhez képest.

A nemzetközi tartalékok alakulását elsősorban az alábbi tételek befolyásolták az elmúlt negyedév során:

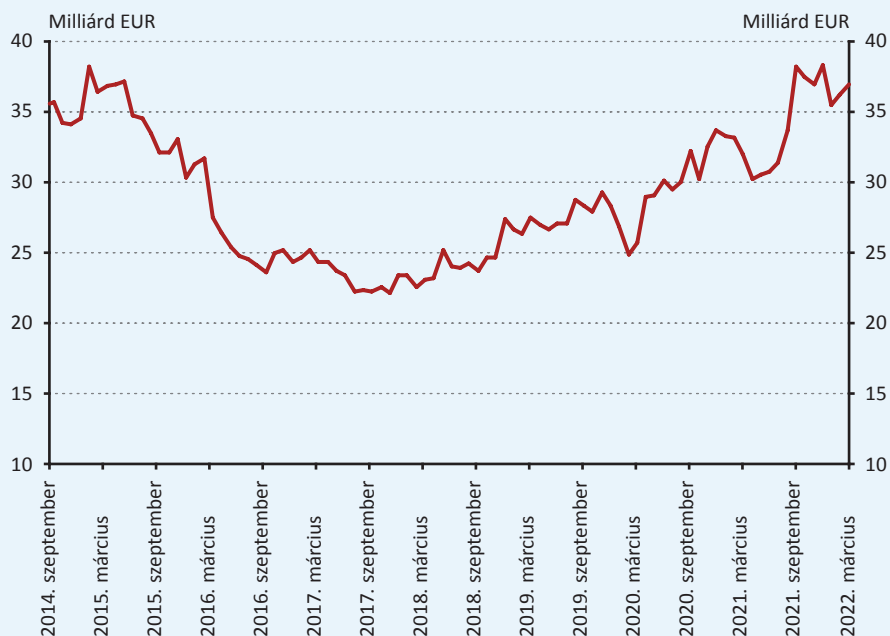
A tartalékokat leginkább az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK) adósságtörlesztési célú tételei (többek között a márciusi letelepedési kötvénylejárat - mintegy 300 millió euro) illetve a Magyar Államkincstár (MÁK) devizakiadásai csökkentették (mintegy 700 millió euro), összességében mintegy 1 milliárd euro értékben.

A nem megújított forintlikviditást nyújtó swapokhoz köthető pénzmozgások közel 500 millió euroval csökkentették a devizatartalékot.

Ezt ellensúlyozták az ÁKK által februárban kibocsátott összesen 75,3 milliárd japán jen névértékű Samurai kötvények, a márciusban beérkező SURE hitel, valamint az Európai Bizottságtól ebben a negyedévben érkezett több mint 900 millió euro összegű nettó transzfer is.

A negyedév végén meghirdetett eurolikviditást nyújtó swaptenderek finanszírozásához az MNB igénybe vette a nemzetközi szervezetekkel kötött repo keretszerződéseit. A bankrendszernek nyújtott swap- és a finanszírozásul szolgáló repo ügyletek értéke közötti eltérés csak átmeneti hatással volt a tartalékszint alakulására.

6. ábra
A nemzetközi tartalékok nagyságának alakulása (milliárd EUR)

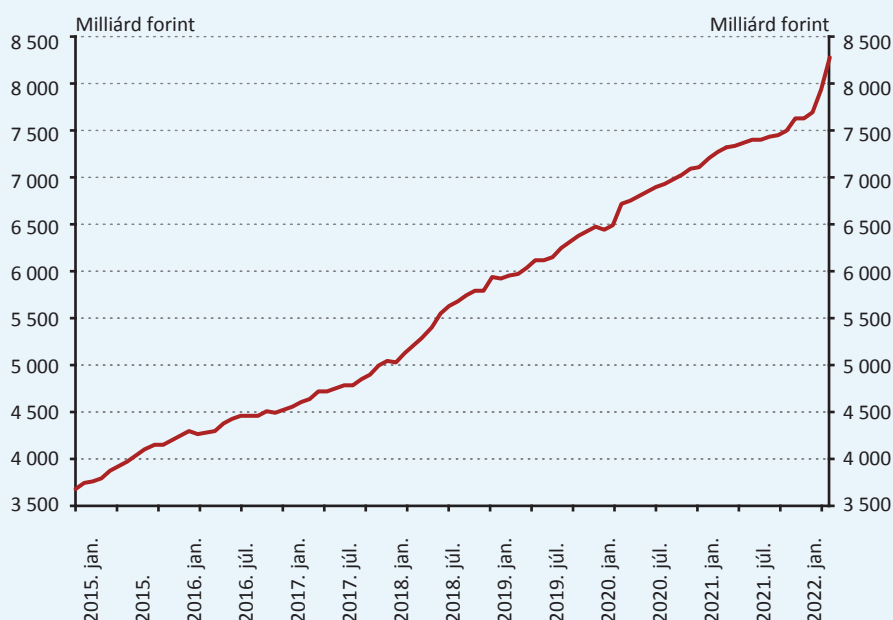
6. Készpénz-logisztikai tevékenység

A FORGALOMBAN LÉVŐ KÉSZPÉNZ

A forgalomban lévő készpénzállomány értéke 2022. március végén 8204,3 milliárd forint volt. A növekedési ütem 2021 azonos időszakához viszonyítva 12,9 százalékot (a forgalomból bevont, de még visszaváltható bankjegyeket is figyelembe véve 12,5 százalékot) tett ki. A jegybankból történő nettó készpénzkiáramlás az I. negyedév során február és március hónapokban a korábbi évek adatainak 6-8-szorosát tette ki, ennek hátterében a 13. havi nyugdíjak és a családi adóvisszatérítések egyszeri kifizetése, valamint az orosz-ukrán háború kitörését kísérő bizonytalanság keresletnövelő hatásai álltak. Utóbbi következményeként február 25. és március 11. között az MNB korábban nem látott mértékű keresleti sokkal szembesült, melyet március 16. után enyhe korrekció, majd normalizálódás követett.

7. ábra

A forgalomban lévő készpénz értéke a gazdaságban

Forrás: MNB.

A FORGALOMBAN LÉVŐ BANKJEGYEK ÉS ÉRMÉK

2. táblázat

Forgalomban lévő bankjegyek és érmék²⁸

(2022. március 31-i és 2021. március 31-i adatok)

Bankjegyek	2022				2021			
	Mennyiség	Érték	Megoszlás (%)		Mennyiség	Érték	Megoszlás (%)	
	millió darab	mrd forint	mennyiség	érték	millió darab	mrd forint	mennyiség	érték
20 000 forint	289,9	5 798,4	43,9	71,5	253,5	5 069,6	42,8	70,7
10 000 forint	200,7	2 006,7	30,4	24,8	182,1	1 821,4	30,8	25,4
5 000 forint	31,3	156,5	4,7	1,9	29,4	146,9	5,0	2,0
2 000 forint	23,9	47,8	3,6	0,6	23,9	47,8	4,0	0,7
1 000 forint	78,3	78,3	11,9	1,0	69,8	69,8	11,8	1,0
500 forint	35,9	18,0	5,5	0,2	33,0	16,5	5,6	0,2
Összesen	660,0	8105,7	100,0	100,0	591,6	7171,9	100,0	100,0
Érmék	Mennyiség	Érték	Megoszlás (%)		Mennyiség	Érték	Megoszlás (%)	
	millió darab	mrd forint	mennyiség	érték	millió darab	mrd forint	mennyiség	érték
	millió darab	mrd forint	mennyiség	érték	millió darab	mrd forint	mennyiség	érték
200 forint	178,4	35,7	8,0	41,6	171,1	34,2	8,0	41,7
100 forint	225,5	22,6	10,0	26,3	215,4	21,5	10,1	26,3
50 forint	220,8	11,0	9,8	12,8	211,0	10,5	9,9	12,9
20 forint	412,4	8,2	18,4	9,6	389,9	7,8	18,3	9,5
10 forint	456,6	4,6	20,3	5,3	434,2	4,3	20,4	5,3
5 forint	752,2	3,8	33,5	4,4	708,3	3,5	33,3	4,3
Összesen	2 245,9	85,9	100,0	100,0	2 129,8	82,0	100,0	100,0

Forrás: MNB.

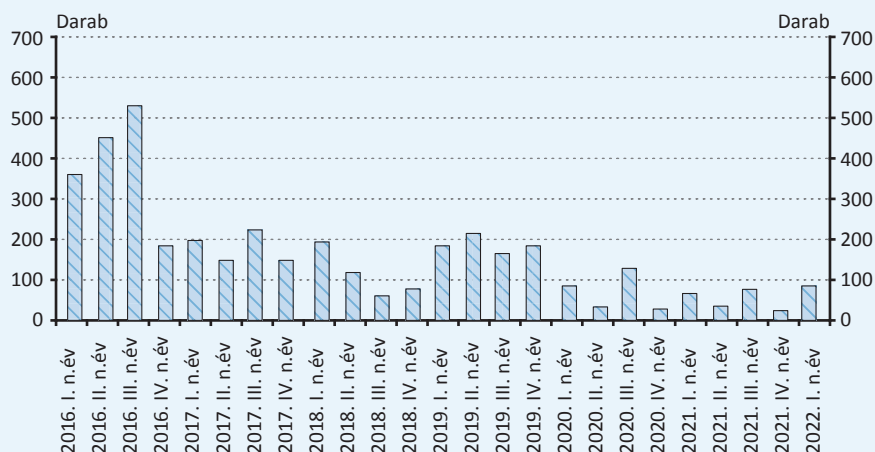
A forgalomban lévő bankjegyek értéke 8 105,7 milliárd forint, mennyisége 660 millió darab volt 2022. március 31-én. Ez értékben 13 százalékos, mennyiségét tekintve pedig 12 százalékos növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. A bővülés továbbra is elsősorban a nagy címletekre koncentrálódott, ugyanakkor jelentősen nőtt az 1 000 forintos címletű bankjegyek állománya is. A forgalomban lévő érmék értéke 85,9 milliárd forint, mennyisége 2 245,9 millió darab volt 2022. március végén. Ez értékben és mennyiségben is 5 százalékos növekedést mutat 2021 azonos időszakának adataihoz képest. A forgalombővülés valamennyi érmecímletet egyenletesen érintette.²⁸

A KÉSZPÉNZHAMISÍTÁS MEGELŐZÉSÉT, VISSZASZORÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉG

2022 első negyedévének végéig a készpénzforgalomból mindössze 88 darab forinthatamisítvány került kiszűrésre. Ez az adat a forinthez hasonló nemzeti valuták sorában továbbra is kiemelten kedvezőnek tekinthető. A lefoglalt forint hamisítványok döntő többsége a 20 000 és a 10 000 forintos bankjegyek közül került ki. A hamisítások módszereit változatlanul az irodai sokszorosító eszközök (színes fénymásolók, printerek) használata jellemzi. A rátekintésre esetenként megtévesztőnek bizonyuló hamisítványok, mind egyszerű érzékszervi vizsgálatokkal (tapintással, fény felé tartva átnézetben vagy mozgással), mind pedig a pénztárakban alkalmazott kombinált UV-A és UV-C lámpa alatti ellenőrzéssel kiszűrhetők.

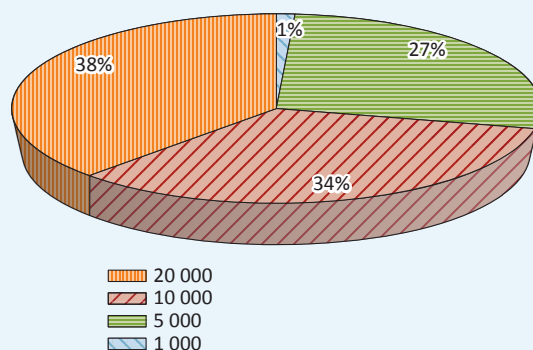
²⁸ A táblázat nem tartalmazza a jegybank által kibocsátott emlékérmék és emlékbankjegyek állományát, melyek névértéken a forgalomban lévő fizetőeszközök közé tartoznak.

8. ábra
A forint hamisításának negyedévenkénti alakulása

Forrás: MNB.

9. ábra
A forintbankjegy-hamisítványok címletenkénti megoszlása 2022. I. negyedévében

Forrás: MNB.

A jegybank szakértői 185 darab különböző valutahamisítványt, ezen belül 163 darab hamis euróbankjegyet vizsgáltak meg 2022 I. negyedévében.

EMLÉKÉRME- ÉS FORGALMIÉRME-EMLÉKVÁLTOZAT-KIBOCSÁTÁS

A Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény értelmében Magyarországon kizárólagosan az MNB jogosult bankjegy- és érmekibocsátásra – ideértve az emlékbankjegyet és az emlékérmét is, amelyek Magyarország törvényes fizetőeszközei, de nem szolgálnak forgalmi célokat. A Magyar Nemzeti Bank – a külföldi jegybankok gyakorlatával összhangban – azzal a céllal bocsát ki emlékérmeket, hogy az ország életében jelentős történelmi, kulturális és tudományos évfordulókról, eseményekről és személyekről az utókor számára maradandó formában állítson méltó emléket.

Az emlékérmék ismeretterjesztő szerepének minél szélesebb körben való érvényesülése érdekében 2014 óta a nemesfém emlékérméknek a színesfém változata is kibocsátásra kerül, a nemesfém érmeképpel megegyezően, de alacsonyabb névértékben.

Az idei év első negyedévében egy tematikában, „Az mRNS-alapú vakcinák alapjául szolgáló magyar találmány” megnevezéssel történt emlékérmekibocsátás ezüst és színesfém változatban. A 2022. március 10-én kibocsátott emlékérmék különleges, négyzet alakúak készültek.

Emellett az első negyedévben a 100 forintos forgalmi érme emlékváltozata is kibocsátásra került a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont megnyitása alkalmából. A forgalmiérme-emlékváltozatok kétmillió példányban kerülnek forgalomba.

Emlékérme-kibocsátás – Az mRNS-alapú vakcinák alapjául szolgáló magyar találmány emlékérmé

A Magyar Nemzeti Bank „Az mRNS-alapú vakcinák alapjául szolgáló magyar találmány” megnevezéssel 15000 Ft névértékű ezüst és 3000 Ft névértékű színesfém emlékérmét bocsátott ki 2022. március 10-én. A csúcsára állított négyzet alakú emlékérmék a COVID-19 fertőzés elleni védekezésben jelentős szerepet játszó mRNS-alapú vakcinák kidolgozását lehetővé tevő felfedezés lényegét mutatják be, megnevezve a kutatásban kiemelkedő szerepet játszó magyar, amerikai és kanadai tudósokat is. Az emlékérméket Szilos András iparművész tervezte.

Az emlékérmék előlapján két módosított messenger (hírvivő) ribonukleinsav molekula (mRNS) spirál stilizált ábrázolása jelenik meg központi motívumként, mely alatt öt egymás alatti sorban találhatók az emlékérmék kötelező elemei: a kibocsátót megjelenítő „MAGYARORSZÁG” felirat, a „15000”, illetve „3000” értékjelzés, a „FORINT” felirat, a „2022” verési évszám, valamint a „BP.” verdejel.

A **hátlap** központi motívuma egy nukleozid-módosított mRNS lipid nanopartikulát, azaz egy zsírrészecskét ábrázol, ami magában foglalja a módosított mRNS spirálokat. Az mRNS spirálok kinagyítva, a zsírrészecske mellett láthatóak. A találmány lényege, hogy a terápiás célú mRNS biztonságosan jusson a szervezetbe, hatékonyan lássa el a feladatát, ezért zsírmolekulába, ún. lipid nanopartikulába csomagolták az RNS-t. Alattuk két egymás alatti sorban a „NUKLEOZID-MÓDOSÍTOTT mRNS LIPID NANOPARTIKULA” felirat olvasható. A felirat alatt egy mRNS spirál stilizált ábrázolása, alatta az emlékérmét tervező Szilos András iparművész mesterjegye látható.

A hátlap szélén – egy-egy ponttal elválasztva, az óramutató járásával megegyezően – az mRNS-alapú vakcinák kutatásában kiemelkedő szerepet játszó tudósok neve – „KARIKÓ KATALIN”, „IAN MACLACHLAN”, „PARDI NORBERT”, „DREW WEISSMAN” – olvasható.

A négyzet alakú emlékérmék oldalhosszúsága 38,61 mm, szélük sima. A 15000 forintos címletű emlékérmé 925 ezrelék finomságú, 31,46 gramm súlyú ezüsből, a 3000 forintos címletű színesfém változat 38,50 gramm súlyú réz (75%) és nikkel (25%) ötvözetből készült. Az ezüst emlékérméből tükörfényes (proof) kivitelben 10 000, míg a színesfém változathoz selyemfényes (BU) kivitelben 15 000 darab készíthető.

100 Ft-os forgalmiérme-emlékváltozat-kibocsátása a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont megnyitása alkalmából

A Magyar Nemzeti Bank a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpont hivatalos megnyitása alkalmából a 100 forintos forgalmi érme új emlékváltozatát bocsátotta ki 2022. március 16-án. A 2 millió példányban forgalomba kerülő érmékkel a pénzügyi tudatosság fontosságára, valamint a Pénzmúzeumra mint hiteles és közérthető ismeretanyag forrására kívánja felhívni a figyelmet a jegybank.

Az új 100 forintos bicolor érmék névértékes oldala megegyezik a jelenleg forgalomban lévő, azonos címletű forgalmi érme címletoldalával, a tematikus oldalon azonban a megszokott címerábrázolást új motívum váltja fel, melyet Gyuró Mónika tervezett.

Az érme előlapján, a középmezőben – lent a körgyűrűbe is átnyúlva – a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpontnak helyet adó épület karakterisztikus részletének ábrázolása szerepel. Fölötte egy növekedést mutató grafikon stilizált képe, valamint négy különböző érem látható, amelyek motívumaikkal – a középkori magyar aranyforintokra utaló Anjou-liliommal, az 1946-ban bevezetett egyforintos érme ikonikus számjegyével, egy földgömbbel, valamint egy mérleg ábrázolásával – a Pénzmúzeum által bemutatott tematikákra, illetve a pénz általános jellemzőire utalnak.

Az előoldal külső szélén található gyöngysorszegélyen belül, köriratban – egymástól egy-egy díszítő ponttal elválasztva – a „MAGYARORSZÁG” és a „PÉNZMÚZEUM” felirat, valamint a „2022” verési évszám olvasható.

Az új forgalmiérme-emlékváltozat különlegessége az is, hogy az érmén szereplő központi motívum a belső magról átnyúlik a külső körgyűrűre.

100 Ft-os forgalmiérme-emlékváltozat a Pénzmúzeum és Látogatóközpont megnyitása alkalmából

előlap

hátlap

7. Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás

AZ AZONNALI FIZETÉSI ÖKOSZISZTÉMA FEJLESZTÉSE

Az Azonnali fizetési rendszer március 2-án két éves lett. Az alaprendszer továbbra is stabilan működik és visszajelzések alapján a lakosság ismeri és szereti az Azonnali fizetést. Az MNB a rendszerre épülő szolgáltatások fejlesztésének ösztönzése érdekében a piaci szereplőkkel széleskörű konzultációt tartott. A visszajelzések és a javaslatok alapján az MNB az Azonnali fizetési ökoszisztéma több területén is szabályozási és fejlesztési javaslatok kidolgozását kezdte meg, mely érinti a QR-kóddal és fizetési kérelemmel kezdeményezett fizetéseket, a hozzájuk tartozó pozitív visszajelzéseket, valamint a QR-kód szabvány módosítását. Az MNB a bankszektorral konzultációt tartott az értékhatár emelésére vonatkozó javaslatáról és az Azonnali fizetés specifikus visszatérítési szabályok kidolgozásáról. Az MNB és a GIRO szoros együttműködése keretében pedig elindult a munka egy központi csalásmegelőző rendszer felállítási lehetőségeinek vizsgálatára.

A MAGYAR AMI-SECO NSG 2022. JANUÁR 27-I ÜLÉSE

A hazai bankokat, brókereket, értékpapír-kibocsátókat, infrastruktúrákat és szabályozókat tömörítő AMI-SeCo NSG január 27-én tartotta 10. ülését. Az ülésen a magyar értékpapírpiacot érintő hazai és nemzetközi infrastrukturális fejlemények kerültek megvitatásra. A KELER Zrt. képviselői bemutatták az európai jogharmonizációs feladatoknak való KELER-oldali megfelelés helyzetét, kitérve az európai társaságiesemény-munkacsoportban (CEG) elhangzó aktualitásokra, a KELER kapcsolódó CAPS-rendszerének fejlesztési irányaira és az európai jogharmonizációhoz kötődő pénzbírságmechanizmus hazai bevezetésének felülvizsgált menetrendjére. Az MNB oldaláról az értékpapír-infrastrukturával foglalkozó európai munkacsoport, az AMI-SeCo 2021. december 7-8-i ülésének témái kerültek kifejtésre, kiemelt figyelmet szentelve a magyar harmonizációs elmaradások ledolgozásához szükséges lépéseknek.

ENERGIAPIACI TURBULENCIÁK ÉS HATÁSAI A KELER KSZF-RE

Az orosz-ukrán háború jelentős piaci volatilitást eredményezett 2021 első negyedévében, melynek eredményeképpen jelentős árelmozdulások voltak megfigyelhetők mind a világ tőke és energiapiacain, az energiapiacokon történelmi magasságokba emelkedtek az energiaárak. A magas volatilitás miatt az ármozgások pár alkalommal meghaladták a KELER KSZF által alkalmazott alapbiztosíték mértékeket, azonban a kitétségek és pozíciók alapos elemzése alapján nem került sor azonnali klíringre. A stressz időszaknak köszönhetően jelentősen nőttek az alapbiztosíték követelmények, ugyanakkor a klíringtagok teljesíteni tudták a biztosíték követelményeket és az emelkedett árkülönbségeket, nemteljesítés nem történt. A gyors reakcióknak és aktív kockázatkezelésnek köszönhetően a KELER KSZF megfelelően kezeli a turbulens piaci folyamatokat.

PÉNZFORGALMI ÁLLÁSFOGLALÁSOK ÉS ELLENŐRZÉSEK

2022 első negyedévében pénzforgalmi ellenőrzés tárgykörben 3 új hatósági eljárást indított a jegybank. A korábban megindított eljárások esetében egy megindított eljárás került lezárásra. Egy vizsgálat során előírt beszámolás határidőre megtörtént és lezárásra került.

Az MNB a honlapján, a negyedév során, a PSD2 rendelkezések értelmezésére indított „Gyakori kérdések és válaszok” oldalon 2 témával kapcsolatban tette közzé új állásfoglalását, illetve részletes szakmai véleményét.

PÉNZFORGALOMMAL ÉS FIZETÉSI RENDSZEREKKEL KAPCSOLATOS PUBLIKÁCIÓK, KONFERENCIÁK, SZAKMAI ELŐADÁSOK, KONZULTÁCIÓK ÉS SAJTÓTÁJÉKOZTATÓK

Az MNB számára kiemelkedő jelentőséggel bír a lakosság fizetési szokásoknak, valamint a különböző fizetési módok használati arányának és az azok közötti döntés motivációinak a vizsgálata. Az MNB a lakosság fizetési szokásait egy átfogó ⁴²⁹ részes cikksorozatban mutatta be.

Az Azonnali fizetés ökoszisztéma fejlesztése kapcsán részletes interjú jelent meg a Fintechzone.hu portálon.

---

²⁹ A bankszámla-lefedettség már nem akadályozza az elektronikus fizetés terjedését (vg.hu)

Már a lakosság 80 százaléka veszi igénybe az elektronikus fizetési lehetőségeket (vg.hu)

Az életkortól, a végzettségtől, a foglalkoztatottsági státuszunktól és a jövedelmünktől is függ az, hogy mivel fizetünk. De mennyire befolyásolják vajon? (vg.hu)

A lakosság fele szívesebben fizet(ne) elektronikusan (vg.hu)

8. Az MNB statisztikai tevékenysége

MONETÁRIS ÉS PÉNZÜGYI STABILITÁSI STATISZTIKA

Az MNB havonta publikálja a hitelintézetek összevont mérlegének főbb számait. A 2022. februári adatok alapján készített statisztikák 2022. április 1-jén jelentek meg.

A szezonálisan nem igazított tranzakciós adatok szerint a 2021. december – 2022. február időszakban mind a háztartások, mind pedig a nem pénzügyi vállalatok nettó hitelfelvevők voltak.

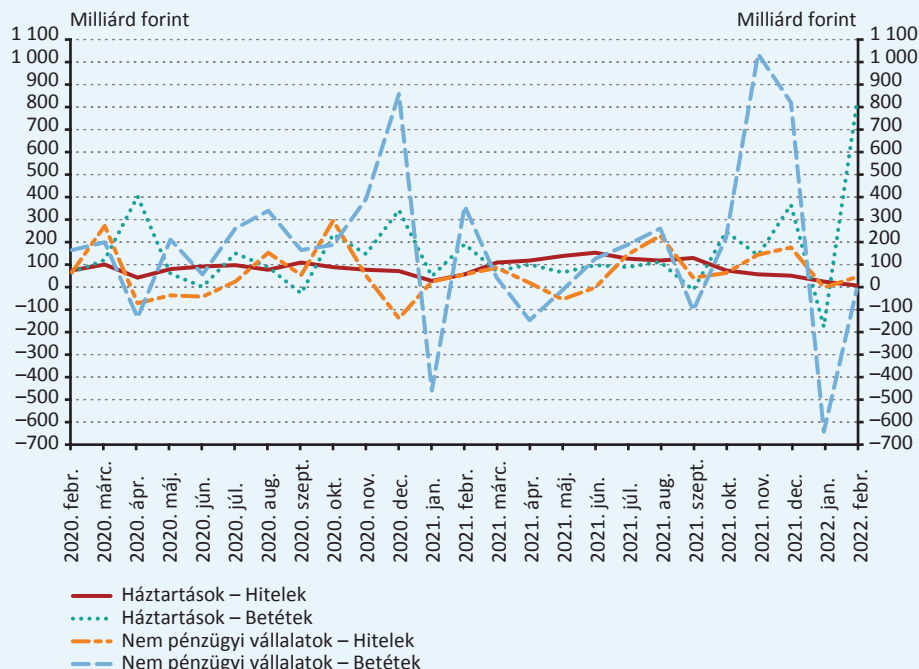
A háztartások hitelei tranzakcióból eredően mindhárom megfigyelt hónapban nőttek, a szektor nettó hitelfelvétele ebben az időszakban összesen 105,7 milliárd forintot tett ki. A 44/2019 (III.12.) Kormányrendelet alapján a lakossági ügyfelek számára a babaváró támogatáshoz kapcsolódóan nyújtott hitelek (továbbiakban: babaváró hitelek) tranzakciója 84,2 milliárd forint volt a megfigyelt időszakban.

A nem pénzügyi vállalatok hitelei ugyancsak nőttek mindhárom hónapban, összesen 237,4 milliárd forinttal lett magasabb az állomány tranzakciókból eredően.

Mindkét szektor növelte betéeteinek állományát is: a háztartások esetében összesen 1007,2 milliárd forint, míg a nem pénzügyi vállalatok esetében összesen 187,6 milliárd forint nettó betételhelyezés volt megfigyelhető.

10. ábra

A háztartások és a nem pénzügyi vállalatok hitel- és betéttranzakciói a szezonálisan nem igazított adatok alapján

Forrás: MNB.

Ugyancsak 2022. április 1-jén jelent meg a háztartási és a nem pénzügyi vállalati hitel- és betétkamatlábakról szóló havi sajtóközlemény.

A közzétett adatok szerint a vizsgált időszak (2021. december – 2022. február) alatt a háztartások által elhelyezett forint-betétek átlagos kamatlábai emelkedtek, míg az eurobetéteké mérséklődött az előző negyedévhez viszonyítva³⁰. A háztartásoknak nyújtott forint lakáscélú hitelek, valamint a személyi hitelek átlagos hitelköltség mutatója is növekedett a megfigyelt időszakban. A vizsgált negyedévben a babaváró hitelek új szerződéses összege 101,3 milliárd forint volt.

A nem pénzügyi vállalati szektor esetében a forint és eurobetétek átlagos kamatlábai is emelkedtek az előző negyedévhez képest. A forint- és eurohitelek esetében egyaránt a kamatlábak növekedése volt megfigyelhető.

FELÜGYELETI STATISZTIKA

Az MNB 2022. március 7-én interaktív formában publikálta a hitelintézetek összesített prudenciális adatait 2021. év végéig bemutató idősort. Az MNB által felügyelt 9 bankcsoportból, 12 egyedi hitelintézetből, 2 prudenciális szempontból (egyedi) hitelintézetnek minősülő pénzügyi vállalkozásból, valamint 8 fióktelepből (gyűjtőfogalomként, a továbbiakban: hitelintézet, illetve bank) álló hitelintézeti szektor konszolidált eszközállománya 2021. év végére 70 186 milliárd forintra nőtt, ami az egy évvel korábbi értéknél 15,8%-kal magasabb. A növekedés teljes egészében organikus volt, külföldi hitelintézet akvizíciójára, az előző évhez hasonlóan, 2021-ben sem került sor. A két legjelentősebb eszköztípus továbbra is a hitelek és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állománya, amelyek együttesen az eszközök 85,6%-át tették ki mind 2020, mind 2021 végén. Éves szinten a hitelállomány 6 472 milliárd forintos növekedése valamivel magasabb arányú volt (17,0%), mint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állományának 1 748 milliárd forintos emelkedése (13,0%), így az eszközállományon belüli részesedése kis mértékben emelkedett, 63,6%-ra. A teljes forrásállományon belül a legnagyobb részarányt képviselő betétállomány 2021-ben a teljes eszközállománnyal közel azonos arányban, 15,6%-kal nőtt, így részesedése érdemben nem változott, év végére 81,8% lett. A szektor szintű saját tőke forrásállományon belüli év végi részesedése 9,8% volt.

2021-ben a bankszektor konszolidált szinten elért éves nettó eredménye 820 milliárd forint volt, amely az előző évben elért nyereség több mint duplája. A kiugróan magas nyereségben jelentős szerepet játszott a trendszerűen emelkedő nettó kamateredmény és a díj- és jutalékeredmény (17,8%, illetve 12,6% emelkedés), mely elsősorban a 17,0%-kal magasabb hitelállománynak és 13,0%-kal magasabb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírállománynak köszönhető. 2021-ben a működési költségek a működési bevételeknél mérsékeltebb arányban emelkedtek (7,9%). 2020-ban az értékvesztésképzés előtti eredmény 43,6%-át tette ki a nettó megképzett értékvesztés, addig 2021-ben 13,7%-át. Az I. pilléres tőke megfelelési indexek (TMI) 2021 végén megközelítették előző év végi értékeit. A magas tőkeszintek fennmaradásához a pénzügyi rendszer sokkellenálló képességének fenntartása érdekében az év végéig hatályos osztalékfizetési korlátozás is hozzájárult. A rendelkezésre álló teljes szavatoló tőke 2021. IV. negyedév végén szektor szinten összesítve 6 563 milliárd forint volt, amin belül a legerősebb tőkekomponens, az elsődleges alapvető tőke (CET1) aránya 90,4%.

Az MNB 2022. február 25-én publikálta a pénztárak 2021. IV. negyedéves adatokkal bővített idősrát és a kapcsolódó tájékoztatót. Az önkéntes nyugdíjpénztárak által kezelt vagyon 1 728,8 milliárd forintot, a magánnyugdíjpénztárak által kezelt vagyon 279,5 milliárd forintot tett ki 2021. év végén. Az önkéntes nyugdíjpénztárak esetén 6,4%-os, a magánnyugdíjpénztárak esetében 1,3%-os növekedést mutat a kezelt vagyon a 2020. év végi állományhoz viszonyítva. Az egészség- és önszegélyező pénztári intézménycsoport vagyona 3,9%-kal emelkedett az előző év végéhez képest. Az önkéntes nyugdíjpénztárak és magánnyugdíjpénztárak taglétszámának kismértékű csökkenése tovább folytatódott, az előző év végéhez viszonyítva, a csökkenés mértéke az önkéntes nyugdíjpénztárak esetében mindössze 0,04%-ot, míg a magánnyugdíjpénztárak esetében 1,6%-ot tett ki, ugyanakkor az egészség- és önszegélyező pénztári intézménycsoportba tartozó pénztárak taglétszáma 2,9%-os növekedést mutat.

³⁰ A kamatláb ebben az elemzésben a teljes vizsgált időszakra vonatkozó átlagkamatlábát jelenti.

A biztosítók 2021. IV. negyedéves prudenciális adatai és a kapcsolódó tájékoztató 2022. március 4-én került publikálásra. 2021. IV. negyedév végén a biztosítóintézetek szerződésállománya megközelítette a 14,65 millió darabot, mely 1,5%-os emelkedést jelent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A szektor 2021. IV. negyedéves díjbevétele 328,3 milliárd Ft volt, amely 7,1%-kal haladja meg az előző év ugyanazon időszakának értékét. A Szolvencia II kockázatalapú tőkekövetelmény szerinti, a szektor egészére az egyedi adatokból összesítve számított szavatolótőke-feltöltöttségi szint 2021. IV. negyedévben 207,3%, mely az előző év azonos időszakához képest 13,8 százalékpontos csökkenést mutat, de továbbra is jóval meghaladja a prudenciálisan elvárt 150%-os követelményt.

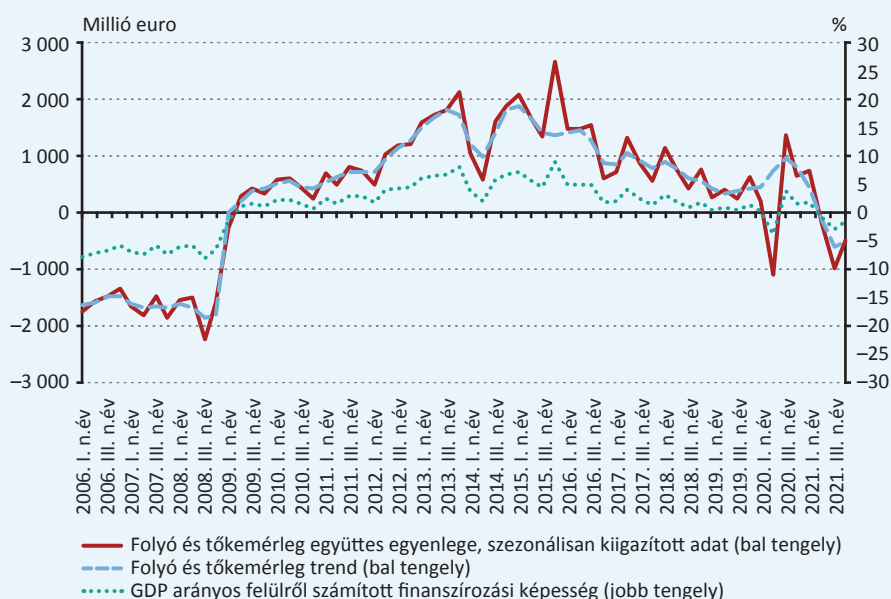
FIZETÉSIMÉRLEG-STATISZTIKÁK

Az MNB 2022. március 23-án első alkalommal publikálta a 2021. IV. negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat, valamint revideálta a 2019. és 2020. éves és a 2021. I-III. negyedéves adatokat.

2021. IV. negyedévében a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) kiigazítás nélküli értéke -574,3 millió euro volt (-165 milliárd forint). A szezonális hatások kiszűrésével a mutató -444,7 millió euro volt (-68 milliárd forint), a negyedéves GDP -1,1 %-a.

11. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely) és a negyedéves GDP arányában (jobb tengely)

Forrás: MNB.

2021. december végén a jegybanksi tartalékok értéke 38,4 milliárd euro volt. A közvetlentőke-befektetésen belül elszámolt adósságot nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2021. december végén 16,1 milliárd euro (az utóbbi négy negyedév összesített GDP arányában 10,5 %) volt.

PÉNZÜGYI SZÁMLÁK

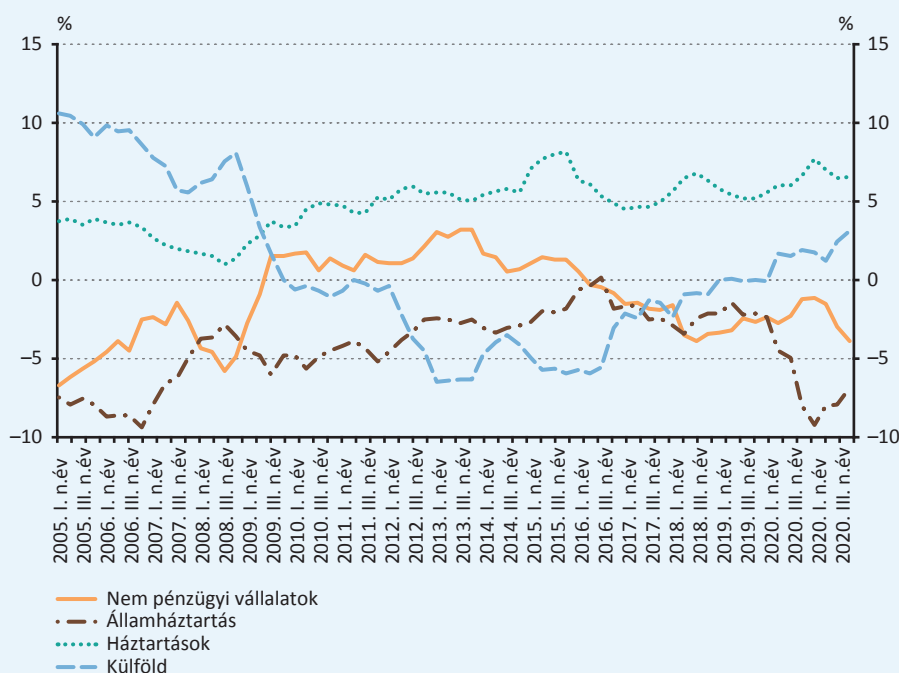
Az MNB 2022. április 1-jén jelentette meg a 2021-re vonatkozó teljes körű pénzügyi számlákat. A sajtóközlemény és a kapcsolódó adatsorok az államháztartási és a háztartási szektor előzetes pénzügyi számláinak frissítése mellett bemutatták a pénzügyi és nem pénzügyi vállalatok, a nonprofit intézmények, valamint a külföld Magyarországgal kapcsolatos pénzügyi vagyonát és finanszírozási folyamatait is.

Ennek alapján 2021-ben az államháztartás nettó finanszírozási igénye a GDP 6,8 %-át tette ki, a háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 6,5 %-át, a nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási igénye a GDP 3,9 %-át, a külföld nettó finanszírozási képessége pedig a GDP 3,0 %-át érte el ebben az időszakban. 2021 végén az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága a GDP 74,5 %-a volt, az Eximbank adósságával együtt pedig 76,8 %-ot tett ki.

12. ábra

A fő szektorok nettó finanszírozási képessége a GDP arányában (utolsó négy negyedév egyenlege/utolsó négy negyedév GDP-je)

Forrás: MNB.

A teljes körű pénzügyi számlák összeállításával egyidejűleg a Központi Statisztikai Hivatal a Pénzügyminisztériummal és a jegybankkal együttműködve elkészítette, és 2022. március 31-én kiküldte az Európai Bizottságnak szóló EDP-jelentést, amely az államháztartás hiányára és adósságára vonatkozó fő statisztikai mutatókat tartalmazza. A jelentés alapvetően az államháztartás nettó finanszírozási igényének alakulását és ennek finanszírozását mutatja be, amelyhez számos egyéb részletező adatösszeállítás is társul az államháztartás pénzügyi folyamataival kapcsolatosan. A EDP-jelentés több körös ellenőrzési folyamat után publikálásra kerül az Eurostat és a Központi Statisztikai Hivatal honlapján is.

IDŐKÖZI JELENTÉS

2022. április 30.

Nyomda: Prospektus Kft.
8200 Veszprém, Tartu u. 6.

mnb.hu

©MAGYAR NEMZETI BANK

1013 BUDAPEST, KRISZTINA KÖRÚT 55.